

JAARVERSLAG 2022

KNGF Geleidehonden

7 juni 2023

Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds

Amsteldijk Noord 42

1184 TD AMSTELVEEN

mazars

Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden
MVD | 07-06-2023

Inhoud

I. BESTUURSVERSLAG.....	3
II. JAARREKENING	32
III. OVERIGE GEGEVENS	62

I. BESTUURSVERSLAG

Verslag van de directie

Half augustus werd ik warm welkom geheten als directeur-bestuurder bij KNGF Geleidehonden. In deze rol komen mijn drijfveer om in mijn werk een belangrijke maatschappelijke bijdrage te leveren en mijn grote liefde voor honden samen. Ik was direct onder de indruk van KNGF en ik ben verheugd om onderdeel te zijn van deze organisatie. Dankzij een intensief en uitgebreid inwerkprogramma heb ik kennis gemaakt met alle facetten van deze mooie organisatie en wat er allemaal bij komt kijken om onze bijzondere honden in een kleine twee jaar tijd op te leiden en af te leveren bij onze cliënten. De enorme professionaliteit, vakkennis, inzet, geduld en liefde die daar van al mijn collega's, onze partners en vrijwilligers bij komt kijken vind ik ronduit indrukwekkend.

Eind april 2022 nam KNGF afscheid van mijn voorganger Meta Neeleman, die na vier jaar haar functie neerlegde. In de tussenliggende maanden, is één van de MT leden als adjunct directeur aangewezen, gesteund door de collega MT leden en een betrokken Raad van Toezicht.

Na twee uitzonderlijke corona-jaren die veel impact hadden op onze mensen en onze processen, paktten we in de tweede helft van 2022 de draad weer grotendeels op. Toch merken we dat de effecten van de pandemie nog altijd voelbaar zijn. Naast externe factoren, zoals coronamaatregelen die van invloed zijn, maakt dat het werken met levende honden nu eenmaal ook een onvoorspelbare waarde heeft. Ons internationale fokprogramma lag een tijd stil, waardoor er minder nesten gefokt konden worden. Als gevolg daarvan konden we minder moeder- en vaderhonden selecteren. Minder nesten betekende minder honden in pleeggezinnen en op school en minder honden die afstuderen. Omdat het twee jaar duurt voordat een pup opgroeit en opgeleid wordt tot knappe hulphond, werken de gevolgen van de pandemie de komende jaren nog door in onze organisatie. Gelukkig konden we in de tweede helft van 2022 een mooie start maken met het herstel, ook de positieve effecten zullen we de komende jaren terugzien.

Voor de pups die in 2022 uit ons eigen fokprogramma voortkwamen en aangekocht werden en voor al die pups die nog geboren moeten worden, konden we het afgelopen jaar weer nieuwe pleeggezinnen aantrekken en aan ons binden. Zij zorgen ervoor dat deze toekomstige geleidehonden van een onbezorgde jeugd kunnen genieten en ze verzorgen de basisopvoeding zodat de honden goed voorbereid naar school kunnen. In de zomer ging een nieuw programmteam van start om genoeg pleeggezinnen te werven. We sloegen nieuwe wegen in en wisten meer potentiële gezinnen dan ooit te bereiken. Het lukte in 2022 om voor alle pups een goed thuis te vinden.

Ook op andere vlakken waren we actief. Als geen ander gunnen wij mensen met een beperking of stoornis de toegevoegde waarde en het geluk van een speciaal opgeleide hond en daarmee de mogelijkheid om (weer) mee te kunnen doen in de samenleving. Nog te vaak bereiken ons berichten van cliënten die vanwege hun hulphond worden geweigerd bij openbare gelegenheden. Afgelopen jaar riepen we het Nederlands publiek op om de Hulphond is Welkom-sticker aan te vragen en ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk ondernemers de sticker bij de deur wilden plakken.

De opleiding van hulphonden wordt voor slechts een deel vergoed door zorgverzekeraars. KNGF ontvangt daarnaast geen subsidies; het werk dat we doen wordt voor het grootste deel mogelijk gemaakt dankzij de giften vanuit donaties en nalatenschappen. We zijn trots dat we opnieuw deze gulle steun van veel trouwe en ook nieuwe donateurs in 2022 mochten ontvangen.

KNGF Geleidehonden staat namelijk midden in de maatschappij; de algehele kostenstijging als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis treft ons ook. Over de gehele linie namen de kosten toe en in het najaar werden wij geconfronteerd met geplande prijsverhogingen op het gebied van donateurswerving. De krapte op de arbeidsmarkt speelde ons ook parten, waardoor wij moeite hadden om diverse essentiële vacatures te vervullen en te concurreren voor zowel werving als behoud van

personeel. Wij hebben in dat kader én uit goed werkgeverschap onze medewerkers in het 4e kwartaal een financieel steuntje in de rug gegeven.

Het resultaat over 2022 is op een verlies van € 5,9 miljoen uitgekomen, waar een verlies van € 2,0 miljoen begroot was. Belangrijkste reden voor dit verlies betrof de dalende beurskoersen, conform de algehele trend in de markt. In 2022 betrof het saldo van financiële baten en lasten - € 4,3 miljoen. Het operationele resultaat was begroot op € 2,6 miljoen verlies en KNGF heeft een verlies van € 1,6 miljoen gerealiseerd. Door corona is in 2021 en 2022 besloten om het aantal nesten tijdelijk terug te brengen, waardoor in 2022 minder honden naar school zijn gekomen of bij externe trainers zijn geplaatst. Door een lager aantal honden zijn ook de medische kosten en kosten voor voer lager. Minder voorlichtingsprojecten en minder straatwerving leiden eveneens tot lagere kosten dan begroot.

Helaas hebben deze externe en interne ontwikkelingen geen positief effect op de wachttijden voor onze cliënten; deze liep voor een vervangende of nieuwe hond in 2022 verder op. Dat gaat ons allemaal zeer na aan het hart, juist omdat we zo goed weten wat de impact is van onze hulphonden op de kwaliteit van leven van onze cliënten. We zetten alle zeilen bij en doen wat in ons vermogen ligt om meer mensen te helpen met onze honden. Onze honden betekenen niet zelden een wereld van verschil voor hun bazen met een beperking. Zo verklaarde Peter Paul in 2022 over zijn buddyhond PTSS: 'Als ik geen buddyhond zou hebben, zou mijn leven een stuk donkerder en eenzaam zijn. Ik zou veel alleen thuiszitten. Naar de supermarkt, de markt, een restaurant of een terras: zonder buddyhond zou ik dat niet doen. Zowie is echt een buffer tussen mij en de buitenwereld en dat geeft me veel rust en vertrouwen om eropuit te gaan.' Of zoals cliënt Corinne het verwoordde over haar blindengeleidehond Larko: 'Op een verjaardag ging ik de kring rondkijken: met wie kan ik mee? Maar ik kon gewoon de beugel vastpakken van de hond en zeggen: "Nou mensen, ik ga!" Dat maakt je tot een volwaardig mens.'

De contacten met onze cliënten die vertellen over hoe hun hulphond letterlijk hun wereld opende, maken niet alleen diepe indruk, maar motiveren mij bovenal om samen met alle vrijwilligers, medewerkers en trainingspartners te werken aan een veerkrachtige en toekomstbestendige organisatie. Een organisatie die in staat is om nog meer te betekenen voor onze cliënten. Deze passie verbindt ons met onze missie en onze doelen.

Monique Dolfing – Vogelenzang
Directeur-bestuurder KNGF Geleidehonden
Maart 2023

Verslag van de raad van toezicht

Afgelopen jaar hebben we, met een klein staartje aan het begin van het jaar, gelukkig de Covid-periode achter ons gelaten. De raad van toezicht is zich er zeer van bewust dat het deze periode voor vele medewerkers van KNGF erg ingewikkeld is geweest. De Covid beperkingen hadden consequenties voor al onze medewerkers en onze puppypleeggezinnen. Het beeld van een lege kennel is iedereen nog steeds op het netvlies gegrift.

In het begin van het jaar gaf onze toenmalige bestuurder, Meta Neeleman, aan te willen vertrekken. Zij heeft eind april 2022 na vier jaar afscheid genomen van KNGF. We zijn Meta veel dank verschuldigd voor haar inzet voor onze organisatie gedurende de afgelopen jaren.

Onmiddellijk is de raad van toezicht op zoek gegaan naar een passende opvolger, die wij met Monique Dolfing gevonden hebben. Gedurende de periode na het vertrek van Meta, en vóór de komst van Monique medio augustus, heeft de dagelijkse leiding van KNGF in handen gelegen van het MT en is één van de MT leden aangewezen als adjunct directeur. Vanuit de raad van toezicht waren er twee

leden frequent op stand-by. De raad van toezicht is het MT zeer dankbaar voor de zorgvuldige wijze waarop zij deze taak hebben vervuld.

De benoeming van Monique Dolfing als de nieuwe directeur bood een goede gelegenheid om het raam open te zetten en een nieuwe start te maken. Ook onder het niveau van het MT zijn in de afgelopen periode vele posities permanent ingevuld. Kortom, er is inmiddels sprake van een bijna geheel vernieuwd leiderschapsteam. Ook zijn er de nodige campagnes opgestart die de aandacht vestigen op KNGF:

- De campagne “KNGF opent werelden” is zeer succesvol, en heeft zich bij de beste TV campagnes over het afgelopen jaar geschaard;
- De fondsenwerving is onverminderd succesvol een behoort tot de meest effectieve van vergelijkbare fondsenwervende instellingen;

Echter, er blijven altijd mogelijkheden voor verbetering. Zo is de raad van toezicht zich ook bewust van de lange wachtlijsten voor onze honden. Zowel voor de vervangingsvraag van de blindengeleidehonden als de groeiende behoefte aan tal van assistentie- en buddyhonden. Als KNGF hebben wij een grote verantwoordelijkheid, niet alleen voor onze honden, maar óók voor onze cliënten. Des te meer verheugend is het dat de campagne voor het verkrijgen van puppy pleeggezinnen eind vorig jaar zo succesvol is gebleken. De pleeggezinnen zijn een belangrijke schakel in het programma om onze honden op te leiden voor hun belangrijke taak.

Ook als raad van toezicht raken wij nooit uitgeleerd over alle aspecten van de organisatie. Daarbij kunnen wij putten uit de enorme ervaring en kennis die er bestaat binnen KNGF. Zo hebben wij het afgelopen jaar genoten van presentaties over diverse “Honderwerpen” door eigen medewerkers, zoals selectie van fok- en geleidehonden, selectie van fok- en gastgezinnen en puppy pleeggezinnen en bevallingen. Maar ook hebben wij stilgestaan bij onderwerpen zoals de hondenziekte Stargardt, het fokproces, de gezondheid van de hond en wachtlijstbeheer.

Gedurende het afgelopen jaar had de raad van toezicht meermaals contact met de Ondernemingsraad, twee keer zonder - en een zestal keren in het bijzijn van de directeur. Dit waren prettige en openhartige gesprekken, en wij hopen dit goede contact ook met de nieuw verkozen Ondernemingsraad voort te zetten.

De raad kent een financiële auditcommissie, een beleggingsadviescommissie en een remuneratiecommissie. De beleggingsadviescommissie heeft in 2022 samen met de financiële auditcommissie voortgangsgesprekken gehad met de vermogensbeheerders. De financiële auditcommissie kwam telkens voorafgaand aan de bijeenkomsten van de raad van toezicht bijeen om de financiële onderwerpen te bespreken. De remuneratiecommissie heeft het exit-evaluatiegesprek met de vorige bestuurder gevoerd, en heeft het voortouw genomen in het zoekproces naar haar opvolger.

De raad van toezicht heeft in 2022 haar taak om toezicht te houden op directie en de gang van zaken in de organisatie op een goede en constructieve manier kunnen uitvoeren. De vergaderingen vonden in de regel plaats met de directeur en één of meer MT-leden. Gedurende de maanden mei tot en met medio augustus was dit met het voltallige MT. De bijeenkomsten verliepen in een prettige sfeer, waarin op een transparante manier over de verschillende onderwerpen gesproken kon worden.

Het was wederom een uitdagend jaar voor KNGF Geleidehonden; de raad van toezicht is positief over het doorzettingsvermogen, de flexibiliteit en het harde werken van zowel bestuur en MT als ook medewerkers en vrijwilligers. De raad heeft er alle vertrouwen in dat in de toekomst de ambities bewaarheid zullen worden om de wereld van steeds meer mensen met een beperking te openen met een door KNGF professioneel getrainde hond!

Doede Vierstra
Voorzitter raad van toezicht KNGF Geleidehonden

Missie:

De professioneel opgeleide hond is een combinatie van warmte en wetenschap. De hond doorloopt een hoogwaardige training op 'academisch niveau' waardoor hij zijn baas optimaal kan assisteren. Daarnaast is hij ook een trouwe kameraad die vriendschap, steun en liefde geeft, eenzaamheid bestrijdt en op ieder gewenst moment bereid is zijn baas te helpen. Hij biedt mobiliteit, zelfvertrouwen, sociale en arbeidsintegratie en een aantoonbare afname van de behoefte aan professionele of mantelzorg. Het bieden van verbetering van kwaliteit van leven aan mensen met een beperking en de mogelijkheid te participeren in de samenleving door middel van een goed opgeleide hond, dát is de missie van KNGF Geleidehonden.

Onze honden:

Blindengeleidehond

Blindengeleidehonden worden opgeleid om hun baas zo veilig mogelijk van A naar B te brengen. Een geleidehond leert rekening te houden met 1 meter ruimte in de breedte en 2 meter in de hoogte, zodat zijn baas nergens tegenaan loopt. Hij leidt zijn blinde of slechtziende baas soepel om deze hindernissen heen. Ook brengt hij zijn baas op commando energiek en kwispelend naar de bushalte, stationstrap of informatiebalie. Bijzonder is dat de blindengeleidehond een commando kan weigeren als er gevaar dreigt. Zo voorkomt hij dat zijn blinde baas per ongeluk van een hoge kade de diepte in stapt.

Assistentiehond

Een assistentiehond wordt speciaal getraind om binnens- en buitenshuis te helpen bij handelingen die de baas niet zelf kan of die veel pijn, moeite en energie kosten. Zo kan hij post halen, lichtknopjes bedienen, iets oprapen, de telefoon pakken, maar ook helpen met uitkleden of de benen op de juiste manier in de voetsteunen van de rolstoel plaatsen. Met hulp van de hond wordt de baas zelfstandiger en minder afhankelijk van anderen. Buitenshuis loopt de hond rustig mee naast de rolstoel. In een winkel kan hij bijvoorbeeld boodschappen uit de onderste vakken pakken. De assistentiehond maakt mensen met een functiebeperking minder afhankelijk en helpt hen meer te ondernemen.

Buddyhond kind

Kinderen met een ziekte of handicap die visuele of motorische beperkingen met zich meebrengt, hebben het niet altijd even makkelijk. Deze buddyhond biedt dankzij zijn stabiele en betrouwbare karakter vertrouwen en sociale steun. Kinderen moeten leren omgaan met de beperkingen die ze hebben. De lieve, goed opgevoede buddyhond kan hen daarbij steunen. Ook biedt een buddyhond sociaal-emotionele ondersteuning aan kinderen van 6 t/m 11 jaar met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Deze buddyhond geeft dankzij zijn stabiele en betrouwbare karakter steun, troost en afleiding. Samen met de ouders leert het kind spelenderwijs voor de hond te zorgen. Naast de hond uitlaten, eten geven en lekker borstelen, wordt er vanzelfsprekend veel gespeeld. Met de komst van de buddyhond autisme kan het hele gezin de deur weer wat makkelijker uit. Een bijkomend voordeel is dat het gedrag van het kind vaak in positieve zin verandert.

Buddyhond PTSS

Sommige (oud-)geüniformeerden kampen met angstaanvallen, nachtmerries, slapeloosheid, sociaal isolement en andere posttraumatische stressstoornis-klachten (PTSS). Een speciaal getrainde buddyhond van KNGF Geleidehonden kan een oplossing zijn. Deze zorgt voor rust, regelmaat en meer bewegingsvrijheid. Ook kent de buddyhond PTSS praktische vaardigheden waarmee hij zijn baas ondersteunt. Zo kan hij de baas wekken bij nachtmerries.

De belangrijkste resultaten in 2022

In 2022 vonden 104 geleidehonden hun weg naar een nieuwe baas. De verwachting was dat we over 2022 109 honden zouden afleveren. Vier honden hebben een langere instructietijd gehad door een blessure en hermatching tijdens hun instructietijd en zij zijn in 2023 afgeleverd. Het aantal actief lopende combinaties daalde van 734 naar 718. Het aantal afgeleverde honden was lager dan voorzien, er gingen in 2022 veel honden met pensioen en voor AGH is er geen vervangingsbehoefte.

Als gevolg van corona, tekorten in personeel én puppypleeggezinnen fokten we in 2022 5 nesten minder. Hiermee kwamen we op 20 nesten. De nesten waren daarbij ook kleiner dan gemiddeld waardoor er in totaal 131 pups zijn geboren uit eigen fok en er 7 pups zijn aangekocht.

De gemiddelde trainingstijd van onze honden (op school) is iets afgenomen, in 2020 bedroeg het 7,5 maanden, in 2021 7,4 maanden en in 2022 bedroeg dit 7,1 maanden. Het totaal aantal afkeuringen in alle fases van de hond (vanaf geboorte tot aan aflevering) kwam in 2022 uit op een totaal van 53 voor alle disciplines. Van de 53 afkeuringen werden 20 honden om medische reden afgekeurd en 33 om gedragsredenen.

In totaal volgden 109 cursisten een van de 8 PAWS-workshops die we organiseerden. In de workshop leren mensen hoe ze hun huishond kunnen inzetten bij hun kind met autisme, of als voorbereiding op de komst van een autismegeleidehond.

In 2022 werd er 1 buddyhond PTSS-workshop georganiseerd, voor in totaal 6 deelnemers. Deze workshops zijn verplicht voor de mensen die op de wachtlijst voor een buddyhond PTSS staan. Ook worden de workshops gevolgd door mensen voor wie een buddyhond geen optie is en die willen leren hoe ze een huishond kunnen inzetten bij hun PTSS-klachten.

KNGF en Hulphond samen op de Invictus Games

De Invictus Games gebruikt de kracht van sport om herstel te stimuleren, revalidatie te ondersteunen en meer begrip te creëren voor gewonde militairen. 'Invictus' staat voor 'onoverwonnen'. Aan de Invictus Games doen 500 deelnemers uit 20 verschillende landen mee aan 10 sporten: atletiek, gewichtheffen, handboogschieten, indoorroeien, JLR Driving Challenge, rolstoelbasketbal, rolstoelrugby, wielrennen, zitvolleybal en zwemmen. In en rond het Zuiderpark in Den Haag, waar het sportevenement in 2022 plaatsvond, was daarnaast veel ruimte voor muziek, entertainment, clinics, lezingen en demonstraties. KNGF Geleidehonden was in april samen met Hulphond Nederland aanwezig op het evenement. Tijdens de Invictus Games gaven zij voorlichting over buddyhonden en vroeg zij aandacht voor de toegankelijkheid van hulphonden voor mensen met niet-zichtbare beperkingen zoals chronische PTSS.

Aan de Invictus Games deden meerdere oud-militairen mee met een buddyhond PTSS. Mede dankzij de steun van hun hulphond konden deze mensen op het evenement een sportieve prestatie neerzetten. Bijvoorbeeld Michel Jansen, die al bijna 6 jaar veel steun heeft aan zijn buddyhond Walley. Michel: 'Walley betekent alles voor mij. Zonder Walley zat ik nog steeds thuis tussen vier muren steeds depressiever te worden. Hij zorgt ervoor dat ik weer naar buiten kan, onder de mensen kom en in bepaalde situaties rustig kan blijven. Als we ergens zijn, houdt hij mij goed in de gaten. Dat is zo'n geruststelling. Ik heb een heel laag zelfbeeld en heel weinig zelfvertrouwen door mijn chronische posttraumatische stressstoornis.' Door mee te doen met een evenement als de Invictus Games hoopte Michel zijn zelfvertrouwen een boost te geven. 'Ik treed buiten mijn comfortzone en hoop veel positieve energie te halen uit mijn deelname. Ik wil graag trots kunnen zijn op mezelf, ook al vind ik dat heel moeilijk.'

Ondertekening convenant Samenwerking bij het aanvraagtraject blindengeleidehond

Voor het verkrijgen van een geleidehond doorloopt de aanvrager een route van twee parallelle trajecten: een bij de revalidatie instelling voor het ontwikkelen van persoonlijke vaardigheden en een bij de hondenschool gericht op de relatie tussen gebruiker en hond. Die trajecten grijpen in elkaar en worden voor een deel gezamenlijk uitgevoerd. Het convenant beschrijft om welke diensten het gaat,

hoe de diensten in elkaar grijpen en welke afspraken er over de samenwerking zijn gemaakt.

Op 13 juni ondertekende KNGF Geleidehonden met andere geleidehondenscholen, revalidatie instellingen voor mensen met een visuele beperking en vertegenwoordigers van gebruikers het convenant "Samenwerking bij het aanvraagtraject blindengeleidehonden". De afgelopen twee jaar werkten betrokken partijen aan de totstandkoming van dit convenant voor een optimaal traject bij de aanvraag van een blindengeleidehond.

Aan dit convenant hebben Koninklijke Visio, Bartiméus, Koninklijke Kentalis, de geleidehondenscholen Gaus Assistentiehonden, KNGF Geleidehonden, Stichting DCN Geleidehonden, geleidehondenschool Herman Jansen en de Oogvereniging meegewerkt.

Het convenant is vertaald naar een begrijpelijke brochure voor cliënten, met informatie uit het convenant over het aanvraagtraject van een (vervangende) geleidehond, wat een geleidehond wel en niet kan en de zes stappen in het aanvraagtraject. Deze brochure is verkrijgbaar via de regionale instellingen en de Oogvereniging.

KNGF-honden doen mee aan wetenschappelijk onderzoek UKG

Er zijn ontzettend veel KNGF-honden: bij puppypleeggezinnen, op school in de kennel en bij cliënten. Deze honden lopen blessures op of worden ziek. Soms speelt er medisch iets dat niet door de 'gewone' dierenarts kan worden opgelost. Het kan gaan om een pup met een blaasontsteking die maar niet overgaat tot ernstige ongevallen. Met deze honden gaan we liever naar een specialist voor een behandeling. Vaak is dat de Universiteitskliniek voor Gezelschapsdieren in Utrecht.

In 2022 werkten we met een aantal honden mee aan een wetenschappelijk onderzoek. Het is niet altijd makkelijk vast te stellen of een hond kreupel loopt. En als de hond dan kreupelt, welk been ontziet hij of zij dan? Ook (aspirant) dierenartsen blijken niet altijd goed te kunnen zien of een hond kreupelt of onregelmatig loopt. Met name kreupelheid die geleidelijk is ontstaan worden door eigenaar en dierenarts lang niet altijd opgemerkt.

Een app waarin je een filmpje van je hond kunt uploaden die dan een indicatie geeft of de hond al dan niet kreupel loopt, zodat op een laagdrempelige manier er snel een behandeltraject voor de hond gestart kan worden en honden een langer pijnvrij leven kunnen leiden is wat de onderzoekers van UKG drijft. De eerste stap in het onderzoek is het vastleggen en aanleren van de computer wat een normaal bewegingspatroon voor de hond is. En omdat een Labrador anders loopt dan een teckel zullen hiervoor verschillende hondenrassen/hondengroepen worden uitgenodigd. Omdat al onze honden voordat ze de opleiding instromen medisch gekeurd worden in Utrecht werd KNGF gevraagd om met 10 aspirant geleidehonden mee te doen aan de dit eerste deel van dit onderzoek. In september 2022 vond het bewegingsonderzoek plaats. Het onderzoek loopt over meerdere jaren.

Buddyhonden workshops bij politie

Vanuit de politieacademie en de Radboud Universiteit is er een vervolgonderzoek opgestart naar het effect van een beperkt opgeleide hond bij PTSS. Tijdens dit onderzoek volgen deelnemers een vooronderzoek, een meerdaagse workshop met hun eigen huishond en een na-onderzoek. KNGF werkte in september 2022 mee aan dit onderzoek door een aantal workshops te verzorgen. In twee teams gaven KNGF-instructeurs een 5-daagse workshop aan deze groepen. Deelnemers leerden hun eigen hond onder begeleiding van de workshop enkele oefeningen aan die kunnen helpen bij PTSS-klachten. Aan het einde van de workshop zullen de honden geen officiële buddyhond worden. In januari 2023 worden de workshops afgerond. Daarna volgen er nog drie workshops. Eind 2023 zijn de resultaten van het onderzoek bekend.

Belangenbehartiging

KNGF Geleidehonden vraagt Nederland om samen deuren te openen

Hulphonden bieden hulp en steun aan mensen met een beperking. Zij vergroten de wereld van hun baas. Dat lukt alleen als je écht overal welkom bent. Onderzoek toont aan dat 1 op de 5 hulphondbezitters nog steeds wel ergens geweigerd wordt vanwege de hond. Gelukkig gaat het op veel plekken goed. Maar de kennis over en het begrip dat hulphonden wettelijk niet geweigerd mogen worden kan beter. KNGF Geleidehonden riep in september 2022 daarom de hulp in van heel

Nederland: vraag een gratis Hulphond is welkom-stickerset aan en laat zien dat de deur van jouw favoriete winkel, cafetaria, restaurant, sportclub openstaat voor hulphonden en hun bazen!

Met het overhandigen van een flyer plus raamsticker aan een favoriete winkel, restaurant, kroeg, theater of sportclub kon iedereen die dat wilde ondernemers informeren en zo misvattingen over hulphonden de wereld uit helpen. Tegelijkertijd geeft een sticker op de deur mensen met een hulphond een goed en welkom gevoel.

Er werden maar liefst 1.673 stickersetjes aangevraagd! We hopen dat al deze geplakte stickers zorgen voor meer bewustwording, begrip en toegankelijkheid voor mensen met een hulphond.

Hulphond is welkom-campagne krijgt vervolg in 2022

De Hulphond is welkom-campagne die is opgestart in 2021 in samenwerking met Hulphond Nederland kreeg ook in 2022 een vervolg. Tijdens Gastvrij Rotterdam brachten beide partijen gezamenlijk de campagne onder de aandacht. Met als doel ondernemers en horecapersoneel van de juiste informatie voorzien. Zo is het bij veel horecamensen onbekend dat het tegen de wet is om iemand met een hulphond te weigeren of denkt men ten onrechte dat het onhygiënisch is deze honden toe te laten. Gedurende de drie beursdagen werden er flyers en koekjes in de vorm van een hondenbot uitgedeeld. Ook waren de raamstickers verkrijgbaar. De organisatie van Gastvrij Rotterdam steunde de campagne door kosteloos beursruimte beschikbaar te stellen.

Volop inzetten op pleeggezinnenwerving

Er is een groeiende vraag naar nieuwe en vervangende hulphonden en KNGF Geleidehonden werkt hard om nu en in de toekomst aan die vraag te kunnen voldoen. De hulp van vrijwilligersgezinnen die deze honden het eerste levensjaar de juiste basisopvoeding geven is essentieel. Zij leggen de basis die nodig is om het hulphondenwerk te kunnen leren op school in Amstelveen. Het vinden van voldoende pleeggezinnen is daarom een urgente kwestie, die mede door de veranderende maatschappij uitdagender is geworden. Het hele jaar door vroegen we aandacht voor deze bijzondere vrijwilligersbaan. We deden oproepen via onze eigen kanalen, zoals nieuwsbrieven, magazines en social media. We adverteerden in (dag)bladen. Eind 2022 kregen we veel nieuwe aanmeldingen voor puppypleeggezinnen toen het ons lukte om via het Jeugdjournaal een breed publiek te bereiken. Het nieuwsprogramma maakte een item over het belangrijke werk van puppypleeggezinnen. Ook stonden we in december op de Margriet Winter Fair om bezoekers te interesseren voor deze unieke taak. Het had als resultaat dat we onze doelstelling op het gebied van puppypleeggezinnenwerving ruimschoots haalde. Om aan de toenemende vraag te kunnen blijven voldoen besteden we ook in 2023 veel aandacht aan pleeggezinnenwerving.

KNGF wederom te zien in De Nalatenschap

Het SBS6-programma De Nalatenschap duikt in de persoonlijke verhalen en beweegredenen van mensen om na te laten aan een goed doel. In de aflevering van zaterdag 10 december stond cliënt John centraal. Hij vertelt in de uitzending over de impact van zijn buddyhond PTSS. Wat zijn buddyhond Acajou voor hem betekent is zo waardevol, dat hij samen met zijn vrouw heeft besloten om na te laten aan KNGF.

John kreeg door zijn uitzendingen naar oorlogsgebieden en alles wat hij daar heeft meegemaakt, te maken met beroepsgerelateerde PTSS. Hierdoor kwam John nauwelijks meer buiten. Zes jaar geleden kwam buddyhond Acajou in zijn leven. Sindsdien is zijn leven drastisch veranderd.

John: 'We wisten eigenlijk al heel lang dat we onze nalatenschap moesten gaan regelen. Mijn vrouw heeft altijd gezegd: ik wil alles aan dieren nalaten. Maar toen Acajou in ons leven kwam, was het voor ons gelijk duidelijk dat we aan KNGF wilde nalaten. Voor ons is het heel simpel: mijn militaire onderscheidingen gaan naar mijn neefje, de rest is allemaal voor KNGF. En dan specifiek voor de buddyhonden voor ex-geüniformeerden. Daar zijn namelijk echt nog heel veel honden voor nodig.' De aflevering werd op zondag 18 december herhaald.

Campagne KNGF opent werelden voortgezet in 2022

In 2021 verschenen er vier commercials uit de serie 'KNGF opent Werelden' op tv. De derde commercial over de wereld van Leah werd vrijwel direct na uitbrengen genomineerd voor de Gouden Loeki.

De geleidehond helpt zijn baas om volop in het leven te staan en obstakels vanwege de visuele beperking te verkleinen. Via de commercial stappen we in de wereld van Leah, die door haar visuele

handicap de stap om naar buiten te gaan behoorlijk groot vindt. Maar veilig binnen blijven maakt haar wereld eenzaam en klein. Haar blindengeleidehond biedt steun en hulp: hij opent Leah's wereld. Helaas viel de commercial eind februari niet in de prijzen.

In de KNGF-podcastserie 'Roedel van twee' die in 2022 verscheen, beleef je verhalen van onze hulphondenbazen op een bijzondere manier. Al luisterend geeft KNGF Geleidehonden je een uniek inzicht in de verschillende werelden die onze hulphonden openen voor hun bazen met een beperking. Soms zijn dat grote stappen of dromen, zoals succesvol zijn in een baan of topsporter worden, en soms zit het in de 'kleinere' dingen, zoals zelfstandig naar het strand of naar het restaurant kunnen. De rode draad van de podcasts vormt het bijzondere pact dat mens en hond al lang geleden hebben gesloten. De tegengestelde belangen van de mens en de wolf zijn veranderd in een gezamenlijk belang in de samenwerking tussen mens en hond. Hoe is het om je te laten leiden door een geleidehond? Hoe ontstaat zo'n teamverband? De podcast neemt je mee in de levens van alle mensen die met knappe geleidehonden te maken hebben.

In de zomer was KNGF ook hoorbaar met de 'KNGF opent werelden'-campagne. We lanceerden een nieuwe radiocommercial die inhaakt op het impactonderzoek, dat aantoonde dat cliënten hun eerdere leven zonder hulphond een onvoldoende (4,7) gaven en met hulphond aan hun zijde een dikke voldoende (8,2). Cliënt Ferry, ervaren radio- en podcastmaker, sprak de radiocommercial voor ons in onder toezicht van zijn trouwe blindengeleidehond Jane die ondertussen braaf aan zijn voeten lag. De radiocommercial was te horen op onder meer Radio 10, Qmusic, Slam en diverse radiozenders van de NPO.

De resultaten in 2022 in cijfers

	2022	2021	2020
Puppy- en pleeggezinnenzorg			
Fokteven	34	39	36
Dekreuen	14	14	13
Geboren nesten	20	25	19
 Totaal aantal pups	 138	 166	 147
 <u>Bezoeken</u>			
Fokgastgezinnen	210	278	190
Puppypleeggezinnen	2.062	1.871	2.263
Adoptiegezinnen	156	65	24
 Training & cliëntenzorg			
Honden in opleiding genomen	123	123	114
 <u>Afleveringen</u>			
Blindengeleidehonden	67	75	80
Buddyhond autisme	0	5	3
Assistentiehonden	6	8	10
Buddyhonden PTSS	20	9	9
Buddyhonden kinderen	11	12	15
Totaal afgeleverde combinaties	104	109	117
 Aantal actieve combinaties	 718	 734	 727
 Bezoeken aan cliënten	 2.011	 2.340	 1.912

Workshops

Aantal workshops	9	12	13
Aantal gezinnen/deelnemers tijdens workshops	115	145	106

Financiële resultaten

€ x 1.000	2022		
	Realisatie	Begroting	verschil
Baten	11.621	11.573	48
Lasten	13.227	14.197	-970
Operationeel resultaat	-1.606	-2.624	1.018
Saldo van financiële baten en lasten	-4.321	630	-4.951
Resultaat	-5.927	-1.994	-3.933

€ x 1.000	Realisatie		
	2022	2021	verschil
Baten	11.621	13.519	-1.898
Lasten	13.227	12.591	636
Operationeel resultaat	-1.606	928	-2.534
Saldo van financiële baten en lasten	-4.321	3.454	-7.775
Resultaat	-5.927	4.382	-10.309

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Ten opzichte van de totale lasten:			
% besteed aan doelstelling	74,1%	71,8%	75,9%
% besteed aan wervingskosten	18,1%	21,7%	16,5%
% besteed aan kosten beheer & administratie	7,8%	6,5%	7,6%
Ten opzichte van de som van de geworven baten:			
% besteed aan wervingskosten	23,3%	30,5%	17,1%

Vooruitblik 2023

Komend jaar stellen we op basis van interne- en externe analyses een nieuw realistisch en ambitieus meerjarenplan voor de jaren 2024-2026 op waar iedereen bij KNGF met energie de schouders onder kan en wil zetten. We werken hier met al onze stakeholders aan en zullen daarmee onze organisatie én onze branche versterken. Naast een solide basis die we willen bestendigen, zullen we ook een doorstart naar groei maken, zodat we kunnen voldoen aan de groeiende vraag naar onze kanjers van hulphonden.

In 2023 versterken we de (inter)nationale samenwerking met andere scholen en organisaties en zoeken we samenwerking binnen en voor de sector op gebied van wetenschappelijk onderzoek, lobby en belangenbehartiging en conformiteit-stelsels.

Ook in 2023 zal het vinden van voldoende pleeggezinnen voor onze pups een grote uitdaging zijn. Het projectteam zet de ingeslagen koers voort om ook volgend jaar nieuwe pleeggezinnen te werven en te behouden.

In 2022 zijn nog voldoende donateurs geworven conform plan, maar voor 2023 zijn de middelen om nieuwe donateurs te werven beperkter. Leveranciers voeren voor 2023 bovengemiddelde prijsverhogingen door. Dit zal impact hebben op onze inkomsten in de toekomst en we blijven zoeken naar effectieve en efficiënte manieren van werving om voldoende mensen aan onze missie te verbinden. Daarnaast staat het verder verduurzamen van onze bedrijfsvoering en het moderniseren van onze ict-systemen de komende jaren hoog op de agenda.

Sociale paragraaf

Algemeen

Het bijzondere en mooie werk dat wij bij KNGF doen is mensenwerk! Werken bij KNGF Geleidehonden betekent samen hetzelfde doel nastreven: zoveel mogelijk mensen met een beperking een beter leven geven met een professioneel opgeleide hond. Dat kunnen we alleen met elkaar bereiken. Elke afdeling vormt een belangrijke schakel bij het creëren van die bijzondere band tussen hond en baas. Als werkgever geven wij alle medewerkers de mogelijkheid om persoonlijk te groeien en eigen grenzen te verleggen. Wij willen ze daarbij graag een goed perspectief kunnen bieden, bij ons houden en een aantrekkelijke werkgever blijven. Daarom heeft het management - in overleg met de ondernemingsraad en FNV – in oktober 2022 besloten om een aantal arbeidsvoorwaarden aan te passen in het voordeel van de medewerkers.

Ook onze positionering voor het werven van nieuwe medewerkers in tijden van grote krapte op de arbeidsmarkt is van belang. Ondanks onze inspanningen hadden wij moeite om enkele belangrijke vacatures in te vullen waardoor we genoodzaakt waren op deze posities met externe inhuur te werken.

Medewerkers en vrijwilligers

Ultimo 2022 had KNGF Geleidehonden 120 medewerkers in dienst (102,3 fte). Gemiddeld over 2022 waren dat 119 medewerkers (101,6 fte). In het afgelopen jaar zijn er 20 nieuwe collega's in dienst gekomen en namen we afscheid van 17 collega's. Het verloop kwam hiermee uit op 14,3 %, dit ligt hoger dan het KNGF-gemiddelde (rond de 10,5%).

In 2022 hebben 510 vrijwilligers zich ingezet voor KNGF, waarvan 278 Puppypleeggezinnen, 48 Fokgastgezinnen, 75 organisatie vrijwilligers en 109 ambassadeurs. Zonder de inzet van deze mensen kan KNGF haar doelstellingen niet realiseren, wij zijn hen dan ook bijzonder dankbaar.

Verzuimmeldingen

Het verzuim in 2022 kwam gemiddeld uit op 7,17%. Alhoewel dit 1,5 % lager is dan in het jaar 2021, is dit nog altijd aan de hoge kant. Dit hoge verzuim werd vooral veroorzaakt door lang verzuim (= langer dan 2 weken). Het korte verzuim was in 2022 gemiddeld 1,96%. Dit is gezond te noemen. Net als de verzuimfrequentie. In 2022 was elke medewerker gemiddeld 1,49 keer ziek.

In 2022 zijn we overgegaan op een nieuwe arbodienst.

In april zijn wij overgestapt naar een nieuwe arbodienst.. KNGF Geleidehonden zocht een arbodienst die past bij onze organisatie. 'Van waarde voor mens en werk' sluit goed aan bij de sterke betrokkenheid en passie binnen KNGF. We vinden het daarnaast belangrijk dat we een vaste 'eigen' bedrijfsarts hebben die zichtbaar is in de organisatie. De bedrijfsarts heeft hier op locatie spreekuur. Zo zijn er korte lijnen en kunnen medewerkers en leidinggevenden, indien nodig, snel schakelen.

Training Open Communicatie

In het najaar van 2019 heeft iedereen binnen KNGF vanuit het Leerplein de training 'Open Communicatie - feedback geven en ontvangen' gekregen. Eind 2021 vonden we het een goed moment om dit onderwerp en een verdieping daarop weer op de agenda te zetten. Een korte herhaling maakte het onderwerp feedback geven en ontvangen weer actueel en zorgde ervoor dat, wat dat betreft, alle neuzen dezelfde kant op staan. Het stimuleren van open communicatie, het geven en ontvangen van feedback en zaken onderling bespreekbaar kunnen maken (niet praten 'over' elkaar maar 'met' elkaar) was ook dit keer de basis van de training. Wat dit keer was toegevoegd is het inzicht en vermogen ontwikkelen om te kunnen spelen met de verschillende rollen in een gesprek. Met de training 'Open Communicatie - positief beïnvloeden' maakten we die stap. Om dit te ervaren werkten we met de Roos van Leary. De laatste workshops omtrent dit onderwerp werden in maart 2022 afgerond.

Ontwikkelingen binnen Training & Zorg

Binnen de trainingsteams werden knelpunten ervaren. De knelpunten zijn divers en lopen uiteen en zijn niet met één maatregel op te lossen. Op hoofdlijnen gaan ze over de balans in werkbelasting, de inrichting van de processen rondom de hond en over de planning, rapportages en arbeidsvoorwaarden. Diverse acties zijn ondernomen. Zo werd er meer focus aangebracht op de primaire eigen taken en worden "randtaken" in omvang verlaagd, ook is er aandacht geweest voor leidinggeven, werd er hard gewerkt om de onderlinge samenwerking binnen T&Z te versterken, werden diverse functieprofielen ge-update en opnieuw gewogen. Het geïntroduceerde bezettingsmodel gaf inzicht in de workload en de benodigde capaciteit en werd er een arbeidsvoorwaarden analyse uitgevoerd. Dit leidde tot een uitbreiding van de regeling voor laptops en mobiele telefoons. Een uitbreiding van de regeling voor werkschoenen is aanstaande.

Integriteit en veiligheid

Net als veel andere organisaties heeft het MT mede naar aanleiding van de integriteitsschennis bij The Voice nagedacht of dit ook bij KNGF zou kunnen voorkomen, of wij het wel goed doen en of wij goed omgaan met integriteitsvraagstukken. Het schenden van integriteit gaat om seksuele intimidatie, ongewenste aanraking, chantage, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, pesten, intimiderend gedrag, strafbare feiten, informatiefraude, diefstal, het veroorzaken van gevaar en het overtreden van regels. KNGF heeft een zero tolerance beleid voor alle vormen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik. Integer gedrag is de basis van alles wat wij doen. KNGF heeft een integriteitscode – en beleid dat moet bijdragen aan een veilige werkomgeving. Meta Neeleman is alle teamoverleggen langs geweest om dit beleid weer onder de aandacht te brengen en met alle medewerkers het gesprek te hebben over een veilige werkomgeving. Belangrijk is dat als je je niet veilig voelt bij hoe een collega of leidinggevende met je omgaat of als je een misstand vermoedt, je dit deelt, vertelt of meldt. Zo kunnen we het samen steeds beter doen. KNGF werkt samen met een externe vertrouwenspersoon die direct bereikbaar is voor iedere medewerker en ook voor andere relaties van KNGF die zich in een vervelende situatie bevinden doordat zij geconfronteerd worden met ongewenst

gedrag of integriteitskwesities. In 2022 hebben zich geen meldingen voorgedaan bij de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon heeft afgelopen jaar een paar keer overleg gehad met de OR. Het contact met de OR is plezierig en vindt plaats in open sfeer.

Colleges over hondenkennis

Met de komst van veel nieuwe leidinggevenden is het belangrijk dat ook zij de basis hondenkennis kennen. Afgelopen jaar hebben collega's uit het primaire proces college gegeven in het leidinggevendenoeverleg en in de Raad van Toezicht over hun vak. Enorme leuke en inspirerende colleges die niet alleen kennis en inzicht geven maar ook meer wederzijds respect voor ieders unieke bijdrage in de samenhang tussen alle toch complexe deelprocessen.

Financieel steuntje in de rug

In de loop van 2022 ontstond voor heel veel mensen als gevolg van de hoog oplopende inflatie en stijgende energierekeningen financieel een moeilijke tijd. KNGF heeft ervoor gekozen om haar medewerkers in november een extra steuntje in de rug te geven door middel van een eenmalige netto uitkering.

De ondernemingsraad

Het personeel wordt bij de directie vertegenwoordigd door de ondernemingsraad (OR). De OR, bestond het merendeel van het jaar 2022 uit vijf leden die samen de verschillende afdelingen binnen de organisatie vertegenwoordigden. In november 2022 liepen de reguliere OR-zittingstermijnen van alle OR-leden af. Dit betekende dat de procedure voor OR-verkiezingen moest worden opgestart. Doordat de organisatie in de afgelopen jaren gegroeid is in aantallen medewerkers waren er zeven plaatsen in de OR beschikbaar. De nieuwe OR werd geïnstalleerd tijdens het OR-directie overleg op 12 december 2022.

De OR en directie ontmoeten elkaar twaalf keer per jaar (waarvan zes keer formeel en zes keer informeel). De OR bracht een jaarverslag uit, kaartte diverse zaken vanuit de achterban aan bij de bestuurder en boog zich over diverse instemmings- en adviesaanvragen. Ook had de OR twee keer overleg met de rvt en mochten zij adviseren advies uitbrengen omtrent de aanstelling van de nieuwe bestuurder Monique Dolfing.

Duurzaamheid

Voor KNGF staat als goedbedoelenorganisatie het bereiken van impact centraal in onze missie en kernwaarden. Daar hoort ook bij dat wij als sociale organisatie met respect willen omgaan met mens, dier en milieu, en geen verdere schade willen aanrichten aan de aarde. KNGF heeft daarom als algemeen beleid dat we steeds milieuvriendelijker en duurzamer worden op alle vlakken, energiezuinig zijn (als principe) en niet verspillen.

Enkele initiatieven die op dit vlak reeds ondernomen zijn:

- We zetten maximaal in op vergroening van ons wagenpark. Bij elke nieuwe auto denken we na of deze elektrisch of hybride kan zijn.
- Onze daken zijn waar mogelijk voorzien van zonnepanelen.
- We onderhouden onze gebouwen goed, het terrein wordt gifvrij onderhouden en we geven vogels en insecten ruim baan.
- We kopen zo verantwoordelijk mogelijk in (duurzame bedrijfskleding), streven naar hergebruik van materialen en bij evenementen serveren we zoveel mogelijk vegetarisch eten.

In 2023 wil KNGF de reeds lopende initiatieven en activiteiten gaan vastleggen in een formeel duurzaamheidsbeleid dat is toegespitst op de thema's die voor onze organisatie relevant zijn: wat doen wij om duurzaamheid te bevorderen, welke doelen hebben we gesteld en welke maatregelen nemen we om deze doelen te bereiken? Hoe draagt iedere KNGF-medewerker hier zijn of haar steentje aan bij? Als belangrijke eerste stap zijn we daarom over 2022 onze emissie in kaart gaan brengen met behulp van de Social Handprint-analyse van MAEX. Dit heeft ons inzicht gegeven in ons

energieverbruik, waterverbruik, afvalbeheer, gereden kilometers, etc. Daarnaast hebben we een inspectie aangevraagd om het energielabel van onze panden vast te stellen. Aan de hand van deze gegevens krijgen we beter zicht op onze milieu-impact en kunnen we gericht initiatieven en doelen ontwikkelen en in de toekomst de voortgang hierop rapporteren.

Interne beheersing

KNGF beheert op gestructureerde wijze de belangrijkste risico's die de organisatie kunnen raken. Op deze manier is zij in staat om risico's te signaleren en tijdig effectieve beheersmaatregelen te nemen om de continuïteit te waarborgen. In een vroeg stadium wordt nagedacht over de mogelijke risico's, zodat we ervoor kunnen zorgen dat ze geen bedreiging worden en eventuele ernstige gevolgen worden beperkt. De risico's zijn in kaart gebracht en worden periodiek op MT-/directieniveau besproken en geherwaardeerd.

De risico's zijn geïnventariseerd vanuit drie aspecten.

1. Strategische risico's: dit zijn risico's die zijn verbonden aan trends en gebeurtenissen die de positie van KNGF structureel kunnen bedreigen.
2. Financieel-administratieve risico's: dit zijn risico's die verbonden zijn aan het financieel en administratief management van KNGF en risico's op het gebied van het beheer van de financiële middelen.
3. Operationele risico's: dit zijn risico's die direct zijn verbonden aan de uitvoering van de activiteiten binnen KNGF, in het bijzonder het fokken en trainen van onze honden.

1. Strategische risico's

De reputatie van KNGF is van groot belang. Imagoschade kan leiden tot verlies van donateurs en vrijwilligers. Zonder deze bijdrage komt het voortzetten van ons werk in gevaar. KNGF heeft daartoe een klachtenprocedure. Het klachtenregister wordt daarnaast periodiek besproken in het MT-overleg. KNGF houdt zich aan de richtlijnen van Goede Doelen Nederland, de beloning van de directeur/bestuurder past binnen de vastgestelde norm en ook het doelbestedingspercentage is conform de richtlijnen. Dit laatste is onderdeel van de financiële rapportage. We onderhouden nauw contact met onze stakeholders, zoals maar niet beperkt tot onze cliënten, ambassadeurs, puppypleeggezinnen, fokgastgezinnen en andere vrijwilligers. Wanneer KNGF of de (goededoelen)branche onverhoopt toch negatief in het nieuws komt wordt het crisiscommunicatieprotocol gevolgd.

Digitale veiligheid en weerbaarheid is in de loop der jaren steeds belangrijker geworden vanwege de toenemende digitalisering van onze samenleving en economie. Voor KNGF is het dan ook essentieel om de nodige maatregelen te nemen om zich te beschermen tegen de toenemende dreiging van cyberaanvallen die zouden kunnen leiden tot onder andere (gegevens)diefstal en/of reputatieschade. KNGF heeft een ambitieus meerjarenplan om de ICT-omgeving te moderniseren. Omdat steeds meer systemen en applicaties online worden gebruikt is het voor KNGF essentieel om de informatiebeveiliging uit te breiden met de nodige maatregelen op het gebied van cybersecurity. Daarnaast is ook het volgen van en werken conform de AVG-wetgeving in verband met gegevensbescherming van bijvoorbeeld onze cliënten en donateurs van groot belang. KNGF werkt hierbij samen met diverse expertorganisaties die ons de juiste en benodigde ondersteuning bieden. In 2023 zal KNGF deze activiteiten verder verankeren en versterken in een informatiebeveiligingsbeleid waarin, naast het implementeren van cybersecuritymaatregelen, aandacht zal worden besteed aan het verder vergroten van het securitybewustzijn binnen de gehele organisatie.

De huidige arbeidsmarkt is een reëel risico waar we het afgelopen jaar aandacht aan hebben besteed, onder andere door een aantal aanpassingen in de primaire arbeidsvoorwaarden in het voordeel van onze medewerkers. Het behoud van onze medewerkers – en in het bijzonder van het primaire proces

fok, trainers en instructeurs – is van levensbelang voor KNGF. Naast ons interne opleidingsprogramma en opleidingsbudget zorgt KNGF voor passende beloning die in verhouding staat tot het goede doel en de huidige arbeidsmarkt.

2. Financiële risico's

Voorop staat het maximaal besteden van de ons toevertrouwde middelen aan onze doelstelling. Door een goede inrichting van processen en het volgen van gestelde richtlijnen zorgt KNGF hiervoor. KNGF hanteert een protocol bij het ontvangen van contante middelen. Hierbij wordt een strikte functiescheiding toegepast binnen onze financiële processen, volgen wij ons vastgestelde procuratiebeleid en houden we ons aan de richtlijnen RJ650.

We houden een effectenportefeuille aan ten behoeve van onze continuïteit en onze voorgenomen toekomstige investeringen, en om tot een periode van acht jaar (looptijd van de hond) te kunnen voldoen aan het vervangingsvraagstuk van onze bestaande cliënten. De portefeuille wordt voorzichtig beheerd op basis van een beleggingsstatuut. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan twee gerenommeerde/professionele partijen waarbij de profielen defensief-neutraal worden toegepast. De beleggingsadviescommissie houdt toezicht op het beleggingsbeleid en volgt de prestaties van de externe vermogensbeheerders.

KNGF kiest voor duurzaam beleggen; de beleggingen in de portefeuille moeten voldoen aan vastgestelde duurzaamheidscriteria. KNGF volgt de richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen Nederland. De basis van de richtlijn zijn de UN Global Principles. Daarnaast worden de algemeen geldende richtlijnen (o.a. schending mensenrechten, kinderarbeid en discriminatie) onverkort toegepast. Voor wat betreft de bijzondere criteria geldt dat we niet willen beleggen in productie van tabak, sigaretten en sigaren, pornografie en bont. Daarnaast moet 70% zijn gedekt om het predicaat duurzaam te krijgen.

3. Operationele risico's

De toegevoegde waarde van onze honden voor onze cliënten is groot. Bewijs in de vorm van getuigenissen, zorgafname en wetenschappelijk onderzoek is voorhanden.

KNGF bedient haar cliënten met hoofdzakelijk zelfgefokte en -getrainde honden. Dit operationele proces is de *core* van onze organisatie. De kwaliteitseisen zijn hoog en de impact van de risico's kunnen groot zijn.

Om de risico's van deze levende have zoveel mogelijk te beperken is onderzoek naar de gezondheid van onze honden in iedere levensfase een vast onderdeel van onze processen en protocollen. Dit betreft zowel de periode dat onze honden bij vrijwilligers verblijven (fokgast- en pleeggezinnen) als bij ons of onze partners op het terrein gedurende hun opleiding.

Daarnaast worden onze honden in de opleidingsperiode onderworpen aan diverse toetsen. KNGF wordt periodiek geaudit door twee internationale accreditatieorganisaties: IGDF voor blindengeleidehonden en de ADI voor Assistentie- en Buddyhonden (PTSS). KNGF is dan ook voor beide onderdelen internationaal gecertificeerd.

Daarnaast worden onze processen jaarlijks getoetst aan de NEN-EN 15224- en ISO 9001- (zorgorganisaties) eisen door een externe auditor. KNGF is NEN-EN 15224- en ISO 9001- gecertificeerd.

Ook de fase dat de hond bij de cliënt verblijft kent risico's die continu worden gemonitord en beheerd. Professioneel opgeleide honden kunnen een verbluffend effect hebben op het welzijn en de kwaliteit van leven van mensen. Ondanks de grote meerwaarde moet er altijd sprake zijn van wederkerigheid; het geven en nemen tussen hond en baas. Wanneer het hondenwelzijn in gedrang komt is de hond niet in staat zijn 'werk' goed uit te voeren, wat uitval en/of verbroken combinaties tot gevolg kan hebben; de hond blijft in eigendom van KNGF en wordt middels een bruikleenovereenkomst aan de cliënt verstrekt. Conform deze visie zijn de behoeften en rechten van onze honden in verschillende fasen en de bijbehorende maatregelen vastgelegd. Er is een specifieke commissie (WEI) die zich

bezighoudt met hondenwelzijn. In dit kader is KNGF ook actief betrokken bij de start van de branchevereniging Aanbieders Dier en Zorg die eind 2022 is opgericht. Het primaire doel van deze koepelorganisatie is om het welzijn van de dieren die ingezet worden te bewaken en bevorderen; hiervoor zal de vereniging kwaliteitseisen voor de professionals opstellen. Tevens zal de vereniging gaan voorzien in onafhankelijke klachtenafhandeling ten behoeve van cliënten die gebruikmaken van geleverde diensten in deze branche.

Verantwoording

In 2022 kwam de raad van toezicht vijf keer bijeen voor de reguliere vergaderingen. Daarnaast vond twee keer overleg plaats met de ondernemingsraad (OR). De verantwoording van de directie en de controle van de raad van toezicht op de directie richtten zich onder andere op de vraag of:

- de activiteiten van de stichting gericht zijn op realisatie van de doelstelling van de stichting;
- de beschikbare middelen efficiënt en effectief worden besteed;
- de methoden ter verkrijging van middelen voor de doelstelling efficiënt, effectief en verantwoord zijn;
- zorgvuldig wordt omgegaan met vrijwilligers die hun diensten aanbieden;
- de gehele stichtingsorganisatie professioneel functioneert en adequaat wordt beheerd.

Dit jaar is door de raad van toezicht specifiek veel aandacht besteed aan:

- de interne organisatie in de overgangperiode van bestuurder
- de werving van een directeur bestuurder
- de activiteiten van de stichting gericht op realisatie van de doelstelling van de stichting;
- de financiële resultaten, de begroting en de jaarrekening;
- de stand van zaken in de organisatie in het algemeen;

De accountant (Mazars N.V.) is benoemd door de raad van toezicht en kan over zijn verklaring betreffende de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de raad van toezicht. De accountant woont de vergadering van de raad van toezicht bij waarin over de vaststelling/goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende de jaarrekening aan de directie en de raad van toezicht.

KNGF Geleidehonden legt op een zo transparant mogelijke wijze verantwoording af over de besteding van de middelen. De organisatie heeft ook in 2022 haar werkzaamheden uitgevoerd en verantwoord conform de eisen van Goede Doelen Nederland, respectievelijk de CBF Erkenningsregeling. De externe audit heeft plaatsgevonden voor onze kwaliteitscertificering voor ISO voor Zorg & Welzijn NEN-EN 15224:2017) en de ISO 9001: 2015. KNGF Geleidehonden heeft de audit met lof doorstaan.

Ten aanzien van de algehele financiële verantwoording van de organisatie gelden de regels van de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen (RJ 650) en aanvullend de bepalingen van Goede Doelen Nederland. Daarnaast gelden de lidmaatschapseisen van de International Guide Dog Federation (IGDF) en van Assistance Dogs International (ADI), die periodiek worden getoetst. Van 29 november tot en met 1 december 2022 doorliepen we het ADI assessment waarbij we werden gecontroleerd en beoordeeld of wij in de breedte van de organisatie voldoen aan en werken conform de basisstandaarden van Assistance Dogs International (ADI). Het ADI assessment beoordeelt overigens alleen het primaire proces van de assistentiehonden en buddyhonden. Er zijn wat aandachtspunten naar boven gekomen die we de komende tijd gaan verbeteren. De punten zijn allemaal goed oplosbaar. KNGF heeft dan ook een jaar verlenging gekregen van de accreditatie.

KNGF Geleidehonden is een erkend goed doel binnen de erkenningsregeling van het CBF.

1. Scheiding van toezicht houden en besturen

Taak en werkwijze van de directie

De eenhoofdige statutaire directie is verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid en de strategie, en het vaststellen van de begrotingen. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding die deels is gedelegeerd aan de leden van het managementteam. De directeur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. In 2022 bestond de directie tot 1 april 2022 uit Meta Neeleman. Vanaf 15 augustus 2022 is Monique Dolfing-Vogelenzang directeur. In de tussentijd was Ingrid Oosterveen, manager Fondsenwerving & Communicatie, adjunct directeur.

- De directie heeft in het bijzonder tot taak het strategisch beleid, de algemene coördinatie en de externe representatie op te zetten. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de inhoudelijke en administratieve kwaliteitsbewaking en het personeelsbeleid.
- De directie presenteert elk kwartaal een financieel verslag aan de raad van toezicht.
- De directie vergadert regelmatig met het managementteam waarin de afdelingsmanagers zitting hebben. Besluiten van de directie worden zoveel mogelijk in het managementoverleg genomen en vervolgens als zodanig vastgelegd.

De directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijn die door Goede Doelen Nederland is opgesteld.

Taak en werkwijze van de raad van toezicht

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid en de strategie van de directie en het financiële bestuur, en op de algemene gang van zaken bij KNGF Geleidehonden.

- Het toezicht strekt zich uit tot:
 - a. de realisatie van de doelstellingen van KNGF Geleidehonden;
 - b. de strategie en de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten;
 - c. de opzet/werking van de interne systemen voor risicobeheersing en -controle;
 - d. de financiële verslaglegging.
- De raad van toezicht vergadert ten minste eenmaal per kwartaal. De directie legt tijdens deze vergaderingen verantwoording af aan de raad van toezicht.
- Tot de jaarstukken van de stichting behoort een verslag van de raad van toezicht waarin opgave wordt gedaan van de werkzaamheden in het boekjaar in overeenstemming met de bepalingen genoemd in de erkenningsregeling van Goede Doelen Nederland. In het verslag worden van alle leden de relevante gegevens vermeld (personalia, beroep, nevenfuncties, tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn).
- De raad van toezicht bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directeur het eigen functioneren (als geheel en dat van de individuele leden).
- De raad van toezicht treedt op als werkgever van de directie. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de benoeming, het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden en de schorsing en het ontslag van de directie, en houdt toezicht op het functioneren. Jaarlijks wordt dit functioneren van de directie door de raad van toezicht geëvalueerd.

- De leden van de raad van toezicht genieten geen bezoldiging. De leden kunnen de gemaakte onkosten vergoed krijgen.
- Per 7 maart 2022 is Monique Vering benoemd als nieuw raad van toezicht-lid. Een overzicht van alle leden van de raad van toezicht is te vinden op pagina 29. Ultimo 2022 bestaat de raad van toezicht van KNGF Geleidehonden uit de heer Doede Vierstra, de heer Jan Sebel, mevrouw Jeltje Schraeverus, de heer Roland Zegger, de heer Hans Dekker en mevrouw Monique Vering.

Taak en werkwijze van de beleggingsadviescommissie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het strategisch beleggingsbeleid. Als klankbord en voor advies is de beleggingsadviescommissie ingesteld. De commissie heeft tot taak:

- adviseren bij het opstellen van het beleid;
- vooraf adviseren van de raad van toezicht bij het toezicht houden op de uitvoering van het beleggingsbeleid;
- adviseren bij aankopen of het verkopen van aandelen, obligaties en onroerende zaken;
- toezien op de naleving van het beleggingsbeleid zoals vastgesteld door de directie;
- achteraf controleren van het toezicht op het beleggingsbeleid door de raad van toezicht;
- het volgen van de prestaties van de externe vermogensbeheerder.

De beleggingsadviescommissie bestond in 2022 uit de directeur van KNGF Geleidehonden (als voorzitter), twee vertegenwoordigers uit de raad van toezicht en de manager Bedrijfsvoering.

In 2022 is de commissie in een gecombineerde vergadering met de financiële adviescommissie twee keer bijeengekomen.

Een overzicht van alle leden van de beleggingsadviescommissie in 2022 is te vinden op pagina 24.

Taak en werkwijze van de financiële commissie

De financiële commissie is een vaste commissie binnen de raad van toezicht die uit ten minste twee leden bestaat. De commissie is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controle, in het bijzonder de betalingsorganisatie en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. Belangrijke aandachtspunten voor de financiële commissie zijn het toetsen van:

- de naleving van wet- en regelgeving;
- de werking van de beginselen van goed bestuur;
- de financiële informatieverschaffing door de directeur;
- de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de externe accountant;
- het beleid van de directeur met betrekking tot fondsenwerving;
- de relatie met de accountant.

Ook heeft deze commissie tot taak het uitbrengen van advies aan de raad van toezicht over de jaarrekening, de (meerjaren)begroting, het beleidsplan en belangrijke kapitaalinvesteringen van de stichting.

Deze commissie is in 2022 zes keer bijeen geweest. De commissie bestond in 2022 uit twee leden van de raad van toezicht, onder wie een voorzitter. Aan de bijeenkomsten van deze commissie hebben in 2022 ook deelgenomen de directeur en de manager Bedrijfsvoering. De vergadering van 2 mei 2022 stond in het teken van het jaarverslag 2021 waaraan ook de externe accountant deelnam. Een overzicht van alle leden van de auditcommissie is verderop in dit verslag te vinden.

Rolverdeling commissies KNGF Geleidehonden

Onderstaand treft u de huidige samenstelling van de diverse commissies van KNGF Geleidehonden.

Beleggingsadviescommissie:

- de heer drs. Jan Sebel	lid raad van toezicht
- mevrouw drs. Jeltje Schraverus	lid raad van toezicht

Financiële auditcommissie

- de heer drs. Jan Sebel	voorzitter en lid van raad van toezicht
- de heer drs. Roland Zegger	lid raad van toezicht

Remuneratiecommissie

- de heer drs. Doede Vierstra	voorzitter raad van toezicht
- mevrouw drs. Jeltje Schraverus	lid raad van toezicht

Bezoldigings- en vergoedingenbeleid

De bezoldiging van de directeur-bestuurder is gebaseerd op en valt binnen de richtlijnen zoals omschreven in de regeling 'Beloning directeuren' van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. De bezoldiging bestaat daarnaast uitsluitend uit vaste componenten. Van dit beleid is in 2022 niet afgeweken.

De toezichthouders van KNGF Geleidehonden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Van dit beleid is in 2022 niet afgeweken.

2. Optimale besteding van middelen

De stichting streeft naar een goede balans tussen efficiënte (doelmatigheid) en effectiviteit (doeltreffendheid). Naast de hoofddoelstelling houdt KNGF zich bezig met het werven van fondsen om alle activiteiten te kunnen financieren. Uitgangspunt voor de fondsenwerving zijn de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en de CBF erkenningsregels.

Meerjarenplan

Een nieuw meerjarenplan wordt in 2023 opgesteld. Hierin worden de beleidsdoelen en de financiële kaders aangegeven voor de komende jaren. Van daaruit vertalen deze activiteiten zich in afdelings-overstijgende organisatiedoelstellingen en in werkplannen voor de afdelingen. Op financieel gebied krijgen de plannen vorm in een nauwkeurig vastgelegde jaarbegroting. De raad van toezicht keurt deze (financiële) plannen goed.

De begrote doelstelling voor het jaar 2023 is als volgt:

Aantal af te leveren geleidehonden:

BGH	61
AH	9
PTSS	11
Buddy Kind	12
Herverstrekkingen	10
Totaal aantal afleveringen	103

Aantal pups:

Pups eigen Fok	147
Aangekochte pups	13
Totaal aantal pups	160

Moederhonden	34
Vaderhonden	13
Totaal aantal fokhonden	<u>47</u>
	Begroting
(€ x 1.000)	2023
Baten	
Som van de geworven baten	10.780
Bijdragen van zorgverzekeraars	1.605
Overige baten	35
Som der baten	<u>12.419</u>
Lasten	
Besteed aan doelstelling	11.170
Wervingskosten	2.691
Kosten beheer en administratie	1.160
Som van de lasten	<u>15.021</u>
Operationeel resultaat	-2.602
Saldo financiële baten en lasten	608
Resultaat	<u>-1.994</u>

Kengetallen

Ten opzichte van de totale lasten:

* % besteed aan doelstelling	74,4%
* % besteed aan wervingskosten	17,9%
* % besteed aan beheer en administratie	7,7%

Ten opzichte van de som van de geworven:

* % besteed aan wervingskosten	25,0%
--------------------------------	-------

Beleid ten aanzien van continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de situatie dat de inkomsten onverhoopt zouden terugvallen, terwijl de vaste kosten nog voor een bepaalde periode zullen doorlopen vanwege bestaande verplichtingen. Door op dat moment gebruik te maken van de continuïteitsreserve is het mogelijk een periode te overbruggen om de terugval in inkomsten te herstellen of de bedrijfsvoering aan te passen. De gewenste omvang is berekend conform de rekenmethodiek uit de richtlijn van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Beleggingen

KNGF heeft vermogen dat belegd is in aandelen, obligaties, onroerend goed en de geldmarkt. In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen.

	31-12-2022		31-12-2021	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Aandelen	9.187	39	13.142	47
Obligaties	13.098	56	13.768	49
Onroerend goed	837	4	973	3
Geldmarktfonds	347	1	256	1
Stand 31 december	23.470	100	28.139	100

KNGF kiest voor twee aansluitende profielen bij twee vermogensbeheerders. Waarbij het neutrale profiel bestaat uit 47% aandelen en 53% obligaties. Het defensieve profiel bestaat uit 30,2% aandelen, 65% aandelen, 0,6% aandelen, 3,1% geldmarkt en 1,2% op rekening courant.

De koersen op de vermogensmarkten zijn in de afgelopen jaren gevoelig gebleken. Behaalde KNGF in 2021 een positief resultaat op het belegd vermogen van € 3,5 miljoen, in 2022 daalden de koersen en behaalde KNGF een negatief resultaat van € 4,3 miljoen. Het grootste deel van het behaalde resultaat in 2022, € 4,2 miljoen, is ongerealiseerd. In 2022 verkocht KNGF één woning die in het verleden via een nalatenschap is verkregen.

3. Omgang met belanghebbenden

KNGF Geleidehonden streeft naar tevreden belanghebbenden (stakeholders). Personeel, cliënten, vrijwilligers en donateurs nemen daarbij een belangrijke plaats in. KNGF Geleidehonden beschikt over meerdere instrumenten om de tevredenheid van haar belanghebbenden te peilen. Periodiek voert de stichting tevredenheidsonderzoeken uit onder medewerkers, vrijwilligers, donateurs en andere partners. Cliënten en pleeggezinnen worden jaarlijks structureel bevroegd over hun bevindingen en opvattingen omtrent de kwaliteit van de dienstverlening. Ook in 2022 vroegen we de puppypleeggezinnen en cliënten hoe de ondersteuning vanuit KNGF werd ervaren op een schaal van 1 tot 10. Er rolde een prachtige score uit van 8,5. Een 8,5 is het hoogste cijfer sinds we begonnen met meten in 2019. Meer dan de helft van de pleeggezinnen (53 procent) vulde de enquête in.

De uitvraag naar cliënten leverde ook een mooie score op. We hielden drie metingen onder drie verschillende doelgroepen. De cliënten die meededen zijn dik tevreden over KNGF. De eerste meting werd gedaan onder cliënten die de eerste helft van het jaar instructie hebben gehad vanuit KNGF. De tweede meting werd gedaan onder cliënten die in diezelfde periode instructie hebben gehad van een externe trainer. De derde meting werd gestuurd naar 635 cliënten met een hond, de doelgroepen uit de eerste twee metingen uitgezonderd. Van de groep uit de eerste meting ontvingen we een 9,2. De tweede groep kwam uit op een 9 en uit de meting onder de grootste groep rolde een 8,5. De respons in deze groep was het laagst tot nu toe. Iedereen is eigenlijk goed tevreden over de begeleiding van het Servicebureau en de instructeurs tijdens de nazorg. Natuurlijk ontvingen we ook nog enkele opmerkingen. Zo werd meerdere keren de wens uitgesproken voor een langere nazorg of meerdere bezoeken en betere communicatie.

Fokgastgezinnen en puppypleeggezinnen

De vrijwillige inzet van onze puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen is voor KNGF Geleidehonden onmisbaar. Zonder overdrijving kan worden gesteld dat zonder deze honderden vrijwilligers geen geleidehonden kunnen worden opgeleid. We onderhouden goed contact met deze gezinnen. Ze krijgen regelmatig bezoek van onze puppy- en pleeggezinneninstructeurs, ze kunnen altijd contact opnemen met het Servicebureau voor vragen en we organiseren diverse workshops waarbij we kennis delen. Ook organiseren we nestreünies. Door de coronacrisis waren deze bijeenkomsten in 2021 uitsluitend digitaal. In 2022 konden we vanaf april gelukkig weer nestreünies op het terrein bij KNGF Geleidehonden organiseren. Er zijn in totaal zeven nestreünies georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn voor de fokgastgezinnen een mooie gelegenheid om 'hun' pups te zien als volwassen honden.

Voor de pleeggezinnen is het een prettig weerzien waarbij nestgenoten met elkaar worden vergeleken, ervaringen uitgewisseld en waarbij de pups alvast kunnen kennismaken met het terrein waar ze hun schooltijd zullen gaan doorbrengen. De nestreünies worden altijd goed bezocht en bijzonder gewaardeerd door de pleeggezinnen.

Erkenning en waardering

Om hen te helpen hun taak goed te doen, worden puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen intensief begeleid. Op gezette tijden bezoeken we de pups en de pleeggezinnen in de thuissituatie of bij een station.

Deze vrijwilligers kunnen altijd rekenen op onze steun. Op ieder moment van de dag, in noodgevallen zelfs 24/7, kunnen zij naar het Servicebureau of buiten kantooruren naar het noodnummer bellen bij vragen of problemen. KNGF Geleidehonden doet haar uiterste best een goede relatie met hen op te bouwen en te onderhouden, waardoor vrijwilligers zich betrokken en gewaardeerd voelen. Bij speciale gelegenheden, zoals Kerstmis of Dierendag, ontvangen de vrijwilligers een attentie.

Workshop voor leergierige pleeggezinnen

Sinds twee jaar krijgen de pleeggezinnen niet alleen volop begeleiding, maar kunnen ze aanvullend ook nog diverse online workshops volgen. De workshops zijn niet verplicht. Voor puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen werden er in 2022 vijf digitale workshops georganiseerd omtrent het onderwerp leerprincipes. Viermaal stond de digitale workshop in het teken van houding en gedrag. Deze workshop bestond uit twee delen en vond in totaal dus acht keer plaats. Ook is er een workshop voor pleeggezinnen die hun eerste KNGF-pup in huis hebben. Deze workshop is in totaal negen keer gegeven aan in totaal 92 deelnemers. De webinars worden met veel enthousiasme ontvangen, er zijn zelfs mensen die meerdere keren deelnemen aan deze digitale bijeenkomsten.

Daarnaast organiseren we een online bijeenkomst voor pleeggezinnen die binnenkort hun eerste KNGF-pup krijgen. Deze online bijeenkomst werd in 2022 vier keer gegeven. Op de dag van de plaatsing krijgen pleeggezinnen veel informatie en ook nog de pup. Van tevoren in een online bijeenkomst rustig alle informatie doornemen, is erg fijn voor de groep nieuwe pleeggezinnen. De presentatie wordt dan ook als positief ervaren, als een toegevoegde waarde op alle andere informatie die beschikbaar is.

KNGF-vrijwilligers onderscheiden met Koninklijke onderscheiding

KNGF Geleidehonden kan niet zonder de hulp van vrijwilligers en is ontzettend dankbaar dat mensen zich tientallen jaren, geheel belangeloos, willen verbinden aan de organisatie. Sinds 2004 zet Marieke Pijpker zich vol overgave in voor het opvoeden van KNGF-pups. Marieke Pijpker heeft zich de laatste jaren toegespitst op het opvoeden van honden die om verschillende redenen hun vorige pleeggezin moesten verlaten en zorgde er met veel liefde voor dat ze toch de startkwalificaties haalden om naar de geleidehondenschool in Amstelveen te kunnen. Daardoor is het aantal KNGF-honden dat zij en haar gezin in huis hebben gehad, opgelopen naar 32. Een prachtig aantal en een hele prestatie die in 2022 werd beloond met een Koninklijke onderscheiding.

In april 2002 ging Michel na zijn pensionering aan de slag als vrijwilliger op het KNGF-terrein. Wekelijks stak hij zijn handen uit de mouwen op de bijzondere locatie aan de Amsteldijk Noord in Amstelveen. Geen klus was hem te gek. Altijd vrolijk en met een goed gevoel voor humor pakte hij alles op. Inmiddels is Michel 80 jaar en heeft na 20 jaar zijn vrijwilligerswerk neergelegd. Michel was voor KNGF echt een onmisbare kracht en het is bijzonder dat zijn inzet afgelopen jaar werd geëerd in de vorm van een Koninklijke onderscheiding.

KNGF-ambassadeurs op allerlei gebied actief in 2022

Veel van de voorlichting over ons werk wordt gegeven door ambassadeurs van KNGF Geleidehonden. De ambassadeurs – geleidehondenbazen en puppypleeggezinnen – geven op vrijwillige basis overal in het land lezingen over het fenomeen geleidehond. Daarnaast helpen zij de stands te bemannen op beurzen en evenementen en verzorgen zij gastcolleges. De ambassadeurs zijn ervaringsdeskundigen. Dat maakt dat hun verhaal recht uit het hart komt. Zij kunnen als geen ander voor het voetlicht brengen wat het betekent om een geleidehond te hebben of een pup op te voeden.

In het eerste kwartaal vonden er vrijwel geen ambassadeursactiviteiten plaats tijdens de nasleep van de pandemie. We merkten dat scholen en bedrijven echt weer moesten wennen om een evenement of

een gastles te organiseren, waarop een ambassadeur kon spreken. Ondanks dat het aantal lezingen en presentaties dit jaar in aantal minder waren dan voor corona, zijn onze ambassadeurs toch op pad geweest. We noemen een aantal lezingen voor bepaalde doelgroepen of op bijzondere events. Zo gaven ambassadeurs acte de présence bij het UMC Utrecht (oogartsen in opleiding), op de Nationale Zeldzame Bloedziektendag (Jeugdprogramma), tijdens het bezoek van het ministerie van OCW (in het kader van Diversity Week) en de Jaardag collegiaal netwerk van de Landmacht. Tijdens onze eigen Kennellunches voor major donors en nalaten relaties droegen zij ook bij. Op events als de Invictus Games, Fancy fair van de Visio-school Rotterdam, Bark in the Park in Baarn en de Margriet Winterfair in Den Bosch waren onze ambassadeurs onderdeel van de bemanning van de KNGF-stand. En in onze campagne 'Een hulphond is Welkom' en de campagne om puppypleeggezinnen te werven, hadden zij een prominente rol.

In 2022 waren er 126 ambassadeurs voor ons actief. In totaal zijn er 124 ambassadeursactiviteiten geweest.

Assisteren in de kennel of op kantoor

Er zijn vrijwilligers die het professionele kennelpersoneel assisteren bij de verzorging van de honden. Ook zijn er vrijwilligers die kleine onderhoudsklussen voor hun rekening nemen, het kantoorpersoneel assisteren en vervoersdiensten verzorgen, bijvoorbeeld voor het halen of brengen van honden van en naar de dierenkliniek.

Doppen inzamelen voor KNGF Geleidehonden

Verspreid door het hele land zetten enthousiaste spaarders zich in voor de doppeninzameling voor KNGF Geleidehonden. In 2022 werd er voor € 44.568,65,- met deze actie opgehaald. Doppenspaarders brengen hun doppen zelf naar een 'doppendepot'. In 2022 waren er negen depots. De depots, verspreid over Nederland, werken zelfstandig en hanteren een eigen werkwijze en innamebeleid voor wat betreft de doppen.

Onze honden

KNGF Geleidehonden is verantwoordelijk voor een goede, nuttige inzet van de honden, de borging van welzijn en het voorkomen van misstanden en onkunde bij iedereen die zich professioneel, vrijwillig of als cliënt bezighoudt met haar hulphonden. Het welzijn van alle honden is een continue aandachtspunt om ervoor te zorgen dat voor hen een optimale staat van welzijn is geborgd. Blijven leren en verbeteren op het gebied van ethische trainingsmethoden, verzorging en het werken met de hond zijn daarbij leidend. Hoe KNGF het welzijn van haar honden borgt in de bedrijfsvoering is vastgelegd in het document Hondenwelzijn. Dit document beschrijft de behoeften en daarmee de rechten van de hond. In een verdiepende laag beschrijft het de maatregelen die KNGF Geleidehonden neemt om in iedere levensfase in deze behoeften van haar hulphonden te voorzien.

KNGF Geleidehonden streeft naar een zo hoog mogelijk niveau van dierenwelzijn, naar de laatste, wetenschappelijke inzichten en best practices.

Het document Hondenwelzijn kan dan ook niet anders dan een 'levend document' zijn dat, waar nodig, wordt aangepast aan voortschrijdende inzichten.

Het document is via de website in te zien en te downloaden:

<https://geleidehond.nl/wat-wij-doen/onze-honden/dierenwelzijn>

Fondsenwerving

We communiceren naar zo veel mogelijk mensen welke impact we maken en wat daar voor nodig is. Op een zo efficiënt mogelijke manier vragen we mensen om financieel bij te dragen aan ons doel en leggen we uit wat ons financieringsmodel is. Het blijft relevant om uit te leggen dat KNGF geen overheidssteun ontvangt en dat verzekeraars maar voor een beperkt deel bijdragen.

2022 begon nog met beperkingen door corona, vanaf het tweede kwartaal waren we in staat om alle reguliere werfkanalen weer in te zetten. Met veel dankbaarheid kunnen we vaststellen dat de betrokkenheid bij KNGF onverminderd hoog is. De baten uit structurele donateurs bedroegen in 2022 ruim € 3,2 miljoen.

Acties, losse giften en (online) overschrijvingen hebben gezamenlijk een bedrag van ruim € 1,5 miljoen opgeleverd. Op veel verschillende manieren en momenten proberen we nieuwe donateurs te betrekken bij onze missie. Straatwerving, social media campagnes en telemarketing zijn belangrijke kanalen voor het werven van donateurs. Ook in 2022 hebben we wervers en call agents intensief getraind zodat zij KNGF goed kunnen vertegenwoordigen. In totaal hebben we 12.000 nieuwe donateurs aan onze achterban mogen toevoegen.

Nieuwe ontwikkelingen voor fondsenwervende campagnes volgen we nauwgezet. Sinds dit jaar is het mogelijk om vanuit de eigen organisatie gepersonaliseerde QR-codes onderdeel te laten zijn van campagnes. Tevens proberen we steeds meer multichannel te werken. Een voorbeeld hiervan is de toegankelijkheidscampagne open deuren. Via het aanvragen van de open deuren mailpacks startten we een leadtraject op. Na de aanvraag en verkregen NAW-gegevens werden mailpacks opgestuurd, opgevolgd door een e-mailflow en na gebeld door een telemarketingbureau.

Rondleiding bij ons opleidingscentrum

In 2022 werden er 24 zogenaamde 'Belevingsmiddagen' georganiseerd. Geïnteresseerden zijn welkom op ons terrein van het opleidingscentrum. Om via onze unieke geleidehondenbeleving te ervaren hoe het is om 'blind' met een geleidehond door hartje Amsterdam te lopen. Daarnaast krijgen zij een rondleiding over het terrein en horen ze uit eerste hand van onze ambassadeurs wat een geleidehond betekent voor iemand met een beperking.

Relaties lunchen in de kennel

In oktober werd een deel van de kennel weer voor even omgebouwd tot KNGF-restaurant. Circa 135 gasten, die ons in de toekomst via hun nalatenschap gaan steunen, werden onder het genot van een heerlijke lunch getraakteerd op diverse presentaties, verhalen en een heuse dogwalk.

Communicatie met stakeholders

KNGF Geleidehonden besteedt veel aandacht aan een goede communicatie met iedereen die het mogelijk maakt de doelstellingen te realiseren: medewerkers, cliënten, vrijwilligers, donateurs en sponsors. Voor het personeel hebben we het intranet 'Sunny'. Donateurs worden op de hoogte gehouden door middel van nieuwsbrieven en het relatiemagazine 'Uitgelaten', dat in 2022 twee keer verscheen. Daarnaast ontvingen donateurs, cliënten en puppypleeggezinnen – zoals ieder jaar – een verkorte versie van het jaarverslag, het zogenaamde jaarbericht. Verder vond veelvuldig communicatie plaats via de websites, social media, persberichten en overige media. Voor puppypleeggezinnen is er het extranet 'MijnKNGF'. Via dit digitale platform kunnen wij makkelijk en snel met onze vrijwilligers communiceren. Hiermee houden we hen op de hoogte van actuele zaken en betrekken ze dichter bij onze organisatie. Daarnaast ontvangen puppypleeggezinnen en fokgastgezinnen om de maand een digitale nieuwsbrief. Ook onze cliënten ontvangen om de maand een digitale nieuwsbrief met nieuws en verhalen voor deze doelgroep.

Communicatie via online kanalen:

Afgelopen jaar werd de website van 'Sponsor een pup' samengevoegd met geleidehond.nl, hierdoor is er 1 plek waar je alles kunt vinden en besparen we kosten doordat we niet meer 2 websites hoeven te onderhouden.

Ook gingen we aan de slag met het verbeteren van de gebruikerservaring op geleidehond.nl. De nieuwe navigatie biedt meer ruimte aan onze focusgebieden en werkt vooral mobiel veel makkelijker. Daarnaast werd het aanmelden voor een van onze activiteiten of diensten eenvoudiger en kunnen we bezoekers die een donatie willen doen nog beter van dienst zijn.

Hoewel we in 2022 iets minder bezoekers hadden, kregen we een recordaantal donaties binnen via de website, en in december zagen we een ongekend aantal aanmeldingen voor puppypleeggezinnen naar aanleiding van alle publiciteit.

Onze social media achterban groeide; in totaal houden wij meer dan 86.000 fans online op de hoogte van ons mooie werk en de impact van onze hulphonden. Via social media geven we ze een kijkje achter de schermen, bijvoorbeeld tijdens de training van onze hulphonden.

Sinds 2022 zijn wij ook te vinden op TikTok! Dit short-video-platform is lang niet meer alleen voor kinderen, er is een enorme verschuiving gaande waardoor vooral 20-40 jarigen op het platform zitten. Een mooie manier dus om onze doelgroep te bereiken. Gedurende het jaar zagen we het volgersaantal groeien,

waarbij we in december de 3.000 aantikten. In totaal werden onze 128 video's zo'n 615.913 keer bekeken. Doordat het platform met video's werkt, geeft het ons een mooie gelegenheid om een kijkje in de keuken te geven. Video's die de impact van KNGF laten zien scoren het best. Ook vinden mensen het heel interessant om te zien wat wij onze hondenhelden kunnen leren en ontkrachten we de vooroordelen. Hier gaan we dus zeker mee door in 2023.

E-mailmarketing

KNGF bedient verschillende doelgroepen. Naast onze nieuwsbrieven voor cliënten en fokgast- en pleeggezinnen, versturen we een corporate nieuwsbrief naar eenieder die zich daarvoor heeft aangemeld. Het aantal abonnees steeg in 2022 met 26%.

Daarnaast verzenden wij ook een maandelijks e-mail update naar onze Spup sponsors, waardoor ze naast hun online dagboek ook via de mail op de hoogte worden gehouden van de avonturen van hun pup in opleiding. Ook hier zagen wij een stijging van bijna 30%.

Verder konden mensen zich afgelopen jaar inschrijven om een herinnering per mail te ontvangen voor de tv-uitzending van de Nalatschap, en bij het verschijnen van nieuwe afleveringen van onze 5-delige podcast.

Contact met breder werkveld (nationaal)

We besteden veel aandacht aan de communicatie en samenwerking met het bredere werkveld, zoals revalid instellingen, zorgverzekeraars, relevante koepelorganisaties, nevenorganisaties, politici, zorginstellingen andere betrokkenen. Met betrekking tot de buddyhonden autisme is er regelmatig contact met de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA). Daarnaast is er nauwe samenwerking met het Veteraneninstituut over toewijzing van buddyhonden aan (oud-)geüniformeerden met een posttraumatische stressstoornis (PTSS).

KNGF Geleidehonden is betrokken geweest bij het door de Raad voor Dieraangelegenheden en het ministerie van LNV ondersteunde vooronderzoek naar en de uiteindelijke realisatie van een branchevereniging voor dierondersteunde interventies. De directeur van KNGF maakt deel uit van het bestuur van deze vereniging. Verder denkt KNGF Geleidehonden actief mee over toegankelijkheidscriteria en normstelling voor assistentiehonden, in samenspraak met partners uit het veld en het ministerie van VWS.

Internationaal netwerk

KNGF Geleidehonden is lid van de International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO), de International Society for Anthrozoology (ISAZ), Assistance Dogs International (ADI), Assistance Dogs Europe (ADEu), en van de International Guide Dog Federation (IGDF).

KNGF Geleidehonden heeft een actieve rol in het Europese initiatief om een officiële standaard te ontwikkelen voor assistentiehonden – de paraplu-term voor alle honden die in een een-op-een combinatie worden geplaatst bij de cliënt. Het betreft hier onder meer blindengeleidehonden, ADL-honden, buddyhonden en medische signaalhonden. De werkzaamheden vinden plaats in de Europese, technische commissie 'CEN TC 452'.

Het beïnvloeden van de internationale, Europese en Nederlandse politiek, kennisuitwisseling en het delen van bewezen geleidehondenbloed ten behoeve van de fokkerij, zijn de belangrijkste pijlers van deze internationale samenwerkingsverbanden.

Bereikbaarheid

De organisatie streeft ernaar open en benaderbaar te zijn voor allerlei vragen, vooral via het secretariaat, de afdeling Fondsenwerving & Communicatie en natuurlijk via ons Servicebureau waar cliënten en puppypleeg/fokgastgezinnen terecht kunnen met al hun vragen. Buiten kantooruren is het Servicebureau in noodgevallen zelfs 24/7 te bereiken voor cliënten en puppypleeg- en fokgastgezinnen.

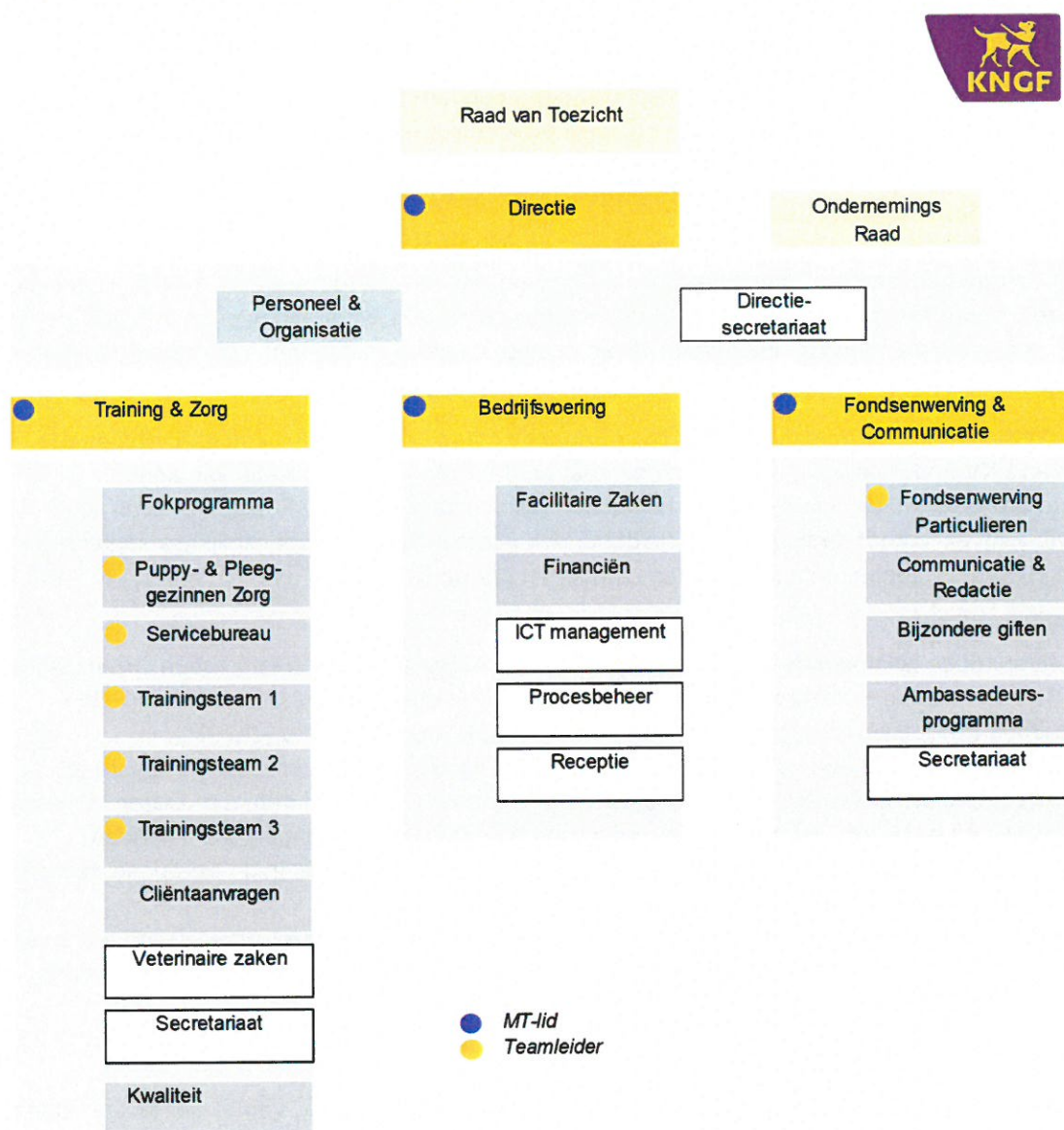
Klachtenregeling

KNGF Geleidehonden hanteert een formele klachtenregeling. Deze is telefonisch en via e-mail opvraagbaar en ook toegankelijk via de website van de organisatie. In 2022 heeft de organisatie 34 klachten en 44 uitingen van ongenoegen ontvangen. De meest voorkomende klachten en uitingen van ongenoegen gingen over de attentheid van KNGF, over de wachtlijst, omgang met de hond door cliënt of pleeggezin, over de

werving van donateurs op straat of over andere onderwerpen zoals bijvoorbeeld het niet voldoen aan verwachtingen.

In het kader van veiligheid en integriteit is daarnaast onze meldregeling open voor eenieder die zich onverhoopt niet veilig voelt of heeft gevoeld in het contact met KNGF. Dit conform de richtlijnen van Goede Doelen Nederland.

Organisatieschema per 31 december 2022

Raad van toezicht

Voorzitter: de heer drs. Doede Vierstra

Beroep:

- Managing Director van Phoibos Finance B.V.
- Interim-bestuurder/toezichthouder op last van de Ondernemingskamer (Hof Amsterdam)

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van commissarissen Stedin Groep N.V.
- Lid raad van commissarissen en voorzitter Audit Comité van PGGM N.V.
- Lid raad van toezicht en voorzitter Audit Comité van het Leids Universitair Medisch Centrum
- Bestuurslid van de Stichting Nyenrode en voorzitter van het Audit Comité
- Penningmeester in het Bestuur van Hermitage aan de Amstel, Amsterdam

Algemeen lid: de heer drs. Hans Dekker

Beroep: gezondheidszorgpsycholoog

Nevenfuncties:

- Ambassadeur KNGF Geleidehonden

Algemeen lid: de heer drs. Jan Sebel

Actief als toezichthouder

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van toezicht HandicapNL
- Voorzitter bestuur Stichting Fair Capital Impact Fund
- Voorzitter bestuur Buurtpreventie Vereniging Firewall
- Lid bestuur What Matters to you
- Lid raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Stichting IRC – wash
- Lid bestuur Stichting Muziekatelier Huizen
- Lid bestuur Stichting ITGD
- Lid bestuur Stichting Administratiekantoor Roto BV
- Lid raad van toezicht Stichting Hospice Huizen

Algemeen lid: mevrouw drs. Jeltje Schraeverus MHA

Beroep: interim-bestuurder en organisatieadviseur

Nevenfunctie:

- Voorzitter raad van bestuur Slingelandziekenhuis Doetinchem
- Lid raad van toezicht Rijndam Revalidatie

Algemeen lid: de heer drs. Roland Zegger

Beroep: Venture Partner NLC bv

Nevenfuncties:

- Mentor bij O3.nl
- Lid raad van advies Technobis bv
- Lid raad van commissarissen NC Biomatrix bv

Algemeen lid: mevrouw Monique Vering

Beroep: oprichter/partner van Firma Twist

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Stichting Social Impact Factory

Rooster van benoeming en aftreden:

Naam	Benoemd per	Eerste herbenoeming	Tweede herbenoeming en laatste keer
H.J. Dekker	1 januari 2017	1 januari 2021	1 januari 2025
D.G. Vierstra	2 juli 2018	2 juli 2022	2 juli 2026
J.L. Sebel	2 juli 2018	2 juli 2022	2 juli 2026
J. Schraeverus	15 oktober 2018	15 oktober 2022	15 oktober 2026
A.J.M. Zegger	15 oktober 2018	15 oktober 2022	15 oktober 2026
M. Vering	07 maart 2022	07 maart 2026	07 maart 2030

Bestuur

directeur-bestuurder: mevrouw Monique Dolfing-Vogelenzang

Beroep: directeur-bestuurder

Nevenfuncties:•

- Voorzitter raad van toezicht NOTS Foundation
- Voorzitter BBN

Colofon

KANTOOR EN OPLEIDINGSCENTRUM

Amsteldijk Noord 42

1184 TD Amstelveen

Postadres: Postbus 544

1180 AM Amstelveen

Telefoon: 020 - 496 93 33

E-mail: info@geleidehond.nl

Internet: www.geleidehond.nl

Bank:

Rabobank: NL62 RABO 0354 1860 00

ING: NL81 INGB 0000 2754 00

Kamer van Koophandel: 41200230

KNGF Geleidehonden is:

- houder van door DNV-GL toegekende certificaten ISO 9001:2015 en NEN-EN 15224:2017 voor Zorg en Welzijn;
- een erkend goed doel volgens de Erkenningregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving;
- lid van International Guide Dog Federation (IGDF);
- lid van Assistance Dogs International (ADI);
- lid van International Association of Human Animal Interaction Organizations (IAHAIO);
- lid van The International Society for Anthrozoology (ISAZ);

- lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland;
- een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en als zodanig vrijgesteld van schenk- en erfbelasting.

Keurmerken:

CBF erkend goed doel

IGDF-keurmerk

ADI - keurmerk

ISO-keurmerken – ISO-norm voor Zorg en Welzijn (officieel NEN-EN 15224:2017) en de ISO 9001:2015-norm)

II. JAARREKENING

JAARREKENING

	<i>toelichting</i>	31-12-2022	31-12-2021
<u>ACTIVA</u>			
Immateriële vaste activa	1	458	153
Materiële vaste activa	2	2.352	2.542
Financiële vaste activa	3	<u>47</u>	<u>60</u>
		2.857	2.755
Voorraden	4	53	55
Vorderingen en overlopende activa	5	1.563	1.387
Effecten	6	23.470	28.139
Liquide middelen	7	<u>7.598</u>	<u>9.224</u>
		32.684	38.805
Totaal activa		<u>35.541</u>	<u>41.560</u>
<u>PASSIVA</u>			
<u>Reserves en fondsen</u>			
Continuïteitsreserve	8	9.116	9.783
Bestemmingsreserves	9	22.063	26.207
Bestemmingsfondsen	10	<u>2.639</u>	<u>3.422</u>
		33.818	39.412
Voorzieningen	11	82	476
Kortlopende schulden	12	<u>1.641</u>	<u>1.672</u>
Totaal passiva		<u>35.541</u>	<u>41.560</u>

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	toelichting	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten				
Particulieren		9.587	9.138	11.614
Bedrijven		307	500	265
Loterijorganisaties		3	3	2
Andere organisaties zonder winststreven		405	497	267
Subsidies van overheden		3	5	
Som van de geworven baten	13	10.305	10.143	12.148
Bijdragen van zorgverzekeraars	14	1.291	1.430	1.344
Overige baten	15	25	1	27
Som der baten		11.621	11.573	13.519
Lasten				
Besteed aan doelstelling	16	9.799	10.193	9.558
Wervingskosten		2.403	3.075	2.082
Kosten beheer en administratie		1.025	929	951
Som van de lasten		13.227	14.197	12.591
Saldo voor financiële baten en lasten		-1.606	-2.624	928
Saldo financiële baten en lasten	17	-4.321	630	3.454
Saldo van baten en lasten		-5.927	-1.994	4.382
Bestemming saldo van baten en lasten:				
- Continuïteitsreserve		-1.000	-690	413
- Bestemmingsreserves		-4.144	-890	4.255
- Bestemmingsfondsen		-783	-414	-286
Totaal		-5.927	-1.994	4.382

Negatieve bedragen duiden op een onttrekking, positieve bedragen duiden op een dotatie aan een bestemmingsreserve of een -fonds.

De verdeling van het resultaat is goedgekeurd door de raad van toezicht en verwerkt in de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de kasstroom, ofwel de feitelijke geldstromen die in de organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Voor 2022 ziet dit overzicht er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

(€ x 1.000)	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Resultaat	-5.927	4.383
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Aanpassingen:		
- Afschrijvingen	525	586
- Afschrijvingen op desinvesteringen	-204	-632
- Mutatie voorraden/vorderingen	-174	91
- Mutatie schulden kortlopend	-31	565
- Mutatie voorzieningen	-394	-5
- Stelselwijziging voorziening groot onderhoud	331	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>54</u>	<u>604</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Mutaties:		
- Investeringsactiviteiten	-762	-263
- Desinvesteringen	329	654
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-433</u>	<u>391</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
- Verschuiving van/naar vermogensportefeuille	728	-9.669
- Ongerealiseerd resultaat beleggingen	4.170	-2.554
- Gerealiseerd resultaat beleggingen	-229	940
- Aflossing financiële vaste activa	13	12
	<u>4.682</u>	<u>-11.271</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-1.626</u>	<u>-5.893</u>

Toelichting behorende bij de jaarrekening

Algemeen

Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds is gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudende te (1184 TD) Amstelveen, Amsteldijk Noord 42 en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41200230. De jaarrekening is opgesteld conform de algemeen geldende richtlijnen voor het opstellen van jaarverslagen, de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) alsmede de Richtlijnen en Erkenningsregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Verslaggevingsperiode

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

De bedragen zijn opgenomen in euro's. In de jaarrekening wordt ook k gebruikt, bijvoorbeeld 10k. Deze letter staat voor 1.000 euro. 10k betekent 10.000 euro. De term 'mln' staat voor miljoen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten en continuïteitsveronderstelling. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille, gekochte aandelen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen. Stichting KNGF maakt in de bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstellen aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een gematigd defensief beleid, inclusief een stelsel van limieten en procedures, opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting zoveel mogelijk te beperken. Om valutarisico's te beheersen kan stichting KNGF gebruikmaken van termijntransacties met een looptijd van maximaal een jaar, waarbij ultimo elk boekjaar alle termijntransacties aflopen. Deze transacties worden niet ingezet voor handelsdoeleinden, maar slechts ter afdekking van valutarisico's.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor het grootste deel geconcentreerd bij grote zorgverzekeraars in Nederland. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Stelstelwijziging groot onderhoud

Met ingang van 1 januari 2022 verwerkt KNGF de kosten van groot onderhoud direct in de materiële vaste activa. Dit houdt in dat de kosten van het onderhoud worden geactiveerd op de balans en voor de levensduur van het actief (d.w.z. de onderhoudsperiode) worden afgeschreven, de zogenaamde componentenbenadering. Met deze stelstelwijziging is de voorziening groot onderhoud komen te

vervallen. De lopende verplichtingen uit 2021 zijn nog afgewikkeld via deze voorziening en het restant is ten gunste van de continuïteitsreserve gebracht. De jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening is vervangen door jaarlijkse afschrijvingskosten.

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft deze werkwijze beschreven in RJ 212.805 en RJ 212.807 (2019). In deze laatste richtlijn wordt aangegeven dat de wijziging prospectief in de cijfers kan worden verwerkt, waardoor de cijfers van vorig jaar niet hoeven te worden aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Wijziging in presentatie

Omwille van het inzichtsvereiste is de rubricering in een aantal kostencategorieën aangepast. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn dienovereenkomstig aangepast. Hierna volgt een overzicht van deze wijzigingen.

Onder 16. Lastenverdeling bedragen de directe kosten in 2021 een bedrag van € 4.262.000. In de jaarrekening 2021 betreffen dit de kosten van 'aankopen en verwervingen' ad € 1.113.000, 'uitbesteed werk' ad € 1.234.000 en 'Fondsenwerving & Voorlichting' ad € 1.915.000.

De kosten voor personele ontwikkeling, de kosten voor afwikkeling van ontvangen nalatenschappen, juridische kosten en accountantskosten zijn in 2021 gerubriceerd onder 'uitbesteed werk'. Vanaf 2022 verantwoordt KNGF deze kosten onder 'algemene kosten'.

De autokosten ad € 401.000 zijn in 2021 onder 'aankopen en verwervingen' opgenomen. Vanaf 2022 worden deze kosten gerubriceerd onder de post 'autokosten'. In de kosten van 2021 zijn de afschrijvingskosten van vervoermiddelen meegenomen. Deze kosten zijn vanaf 2022 onder afschrijvingskosten opgenomen.

De kosten voor verzekeringen en belastingen zijn met ingang van 2022 opgenomen onder de 'algemene kosten'. In 2021 zijn deze kosten opgenomen onder de 'huisvestingskosten'.

De kosten van mobiele telefonie worden vanaf 2022 onder 'algemene kosten' verantwoord (was 'personeelskosten').

De kosten van werving en selectie, lief en leedactiviteiten (denk aan Sinterklaas, kerst en nieuwjaarsborrel) en arbokosten zijn verplaatst van kosten 'uitbesteed werk' in 2021 naar 'overige personele kosten' in 2022.

In de kosten van 2022 zijn begeleidingskosten van onze trainers en instructeurs opgenomen. Deze kosten zijn in 2021 opgenomen onder 'inhuur tijdelijk personeel'.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de economische gebruiksduur van het object verlengen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op terreinen (grond), dienstwoningen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

	percentages	
	afschrijving	restwaarde
- Hoofdgebouw	5	0
- Kennel	7	0
- Infrastructuur	10	0
- Bedrijfswagens	15-25	0
- Inrichting/inventaris	20	0
- Machines, hard- en software	20-33	0

Financiële vaste activa

Leningen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde) onder aftrek van noodzakelijk geachte waardeverminderingen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde) onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Effecten

De op de beurs genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde (marktwaarde). Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit op de korte termijn te waarborgen in geval van (tijdelijk) sterk tegenvallende opbrengsten uit fondsenwerving en beleggingen.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door de directie met goedkeuring van de raad van toezicht bepaald en betreft geen formele verplichting. De directie kan deze beperking met toestemming van de raad van toezicht opheffen.

Bestemmingsfonds(en)

Een bestemmingsfonds bevat middelen die zijn verkregen van derden (schenkers) met een door die derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorziening

Voor verwachte jubileumuitkeringen aan personeel is een voorziening gevormd. Voorzieningen worden opgenomen in geval sprake is van een feitelijke dan wel wettelijke verplichting. De omvang is op betrouwbare wijze te schatten en de post leidt waarschijnlijk tot uitstroom van middelen.

Pensioenregeling

De stichting heeft aan haar werknemers een 'toegezegde bijdrageregeling' toegekend. In overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ 271.302 wordt deze regeling in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. De stichting heeft in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies. Voor zover bekend zijn er per balansdatum geen tekorten of overschotten bij het bedrijfstakpensioenfonds die van invloed kunnen zijn op de omvang van de in de toekomst te betalen premies.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de desbetreffende periodes.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten uit fondsenwerving

Donaties en giften zonder specifieke bestemming (algemene bijdragen) worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Donaties en giften met een specifieke bestemming worden in het jaar verantwoord waarin de kosten voor deze bestemming worden gemaakt. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. De inzet van vrijwilligers wordt niet in geld gewaardeerd.

Baten uit nalatenschappen

Voor nalatenschappen waarin Stichting KNGF is benoemd als (mede)erfgenaar geldt dat in principe de vordering in de administratie wordt opgenomen op het moment waarop de eindafrekening is ontvangen. Voorlopige uitbetalingen, in de vorm van voorschotten, worden verantwoord in het boekjaar waarin ze worden ontvangen. De opbrengsten uit legaten worden in principe verantwoord in het jaar waarin het legaat aan Stichting KNGF is gemeld. Uitzondering op deze regel vormt de situatie waarin op voorhand kan worden ingeschat dat het legaat mogelijk niet kan worden uitgekeerd.

Verkoop van artikelen

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door de stichting in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Kostentoe rekening

Kosten worden toegerekend aan de categorieën 'doelstelling', 'werving baten', 'beheer en administratie' en 'beleggingen'. Direct aan deze categorieën toerekenbare kosten worden ook direct daaraan toegerekend. Onder de categorie 'doelstelling' vallen de afdelingen Training & Zorg en Voorlichting. Tot de afdeling Training & Zorg behoren de volgende onderdelen: puppypleeggezinnenzorg, fok, het servicebureau voor puppypleeggezinnen en cliënten, de teams Training & Zorg die zich bezighouden met het opleiden van geleidehonden met behulp van trainers,

instructeurs en kennelmedewerkers en Training & Zorg algemeen met specialisten, het kennelbeheer, externe trainers, ontwikkeling en kwaliteitsbeheer.

Aan de 'werving baten' worden de directe kosten van de afdeling Fondsenwerving en werving nalatenschappen toegerekend. De kosten van de afdeling Directie, Beheer & Administratie, de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht worden toegerekend aan 'beheer en administratie'. Beleggingskosten worden direct toegerekend aan 'beleggingen'.

Niet direct toerekenbare kosten worden in eerste instantie toegerekend aan het bedrijfsonderdeel waarop deze kosten betrekking hebben.

De overige niet direct toerekenbare kosten worden aan de hand van de volgende uitgangspunten toegerekend aan de bovenstaande categorieën:

- kosten ICT, waaronder de afschrijvingen van (algemene) hard- en software, worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken;
- kosten P&O, Salarisadministratie en het Facilitair Loket worden toegerekend op basis van de personele bezetting van de afdelingen (uitgedrukt in fte's);
- kosten F&C algemeen waaronder de kosten van fondsenwerving en voorlichting vallen, worden voor 50% toegerekend aan fondsenwerving en voor 50% aan voorlichting en
- huisvestingskosten inclusief afschrijvingskosten van de gebouwen worden toegerekend op basis van het aantal m2 dat de verschillende bedrijfsonderdelen in gebruik hebben.

Rentetoekening is niet van toepassing

Toelichting op de balans

1. Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa vallen de investeringen in software. Het verloop van deze investeringen in 2022 is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Software	Projecten in uitvoering	Totaal
<i>Aanschafwaarde</i>			
Saldo 1 januari	1.145	94	1.238
Investeringen	165	318	483
Desinvesteringen	48	94	141
Saldo 31 december	1.262	318	1.580
<i>Afschrijvingen</i>			
Saldo 1 januari	1.085		1.085
Afschrijvingen	81		81
Desinvesteringen	44		44
Saldo 31 december	1.122		1.122
<i>Boekwaarde per</i>			
31-12-2022	140	318	458

Software

Investeringen:

Per 2022 is de eerste stap gerealiseerd van de IT-transitie. Voor de backoffice is de implementatie, conversie, migratie en het schaduwdraaien gerealiseerd. Hiermee is het salarispakket (4k), het financiële pakket en het verwerkingssysteem voor inkoopfacturen (120k) in gebruik genomen. Daarnaast is er eind 2022 een klein deel van de nieuwe audiovisuele middelen (3k) geïnstalleerd. Ook de websites (38k) zijn vernieuwd.

Desinvesteringen:

Door de ingebruikname van de nieuwe backofficesystemen zijn er voor 42k aan desinvesteringen opgenomen voor de oude pakketten. Daarnaast zijn er voor 6k diverse kleinere desinvesteringen gedaan.

Projecten in uitvoering

In 2022 is KNGF gestart met de inrichting van het nieuwe frontofficesysteem Buddy (243k). De power app voor de overuren en maatwerkinrichting (37k) wordt per februari 2023 in gebruik genomen. Ook maakt KNGF een stap met het financieel dashboard Power BI (7k) en vindt een update plaats van de WiFi-omgeving (10k). In de Tuinzaal worden begin 2023 nieuwe audiovisuele middelen (21k) geplaatst die recht doen aan onze evenementen, zowel op locatie als op afstand.

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2022 is als volgt weer te geven (bedragen x € 1.000,-):

	Gebouwen, terreinen en infrastructuur	Vervoermiddelen	Hardware	Overige investeringen	Projecten in uitvoering	Totaal
<i>Aanschafwaarde</i>						
Saldo 1 januari	8.737	1.189	293	1.252	26	11.497
Investeringen	115	31	12	85	36	279
Desinvesteringen			81	81	26	188
Saldo 31 december	8.852	1.220	224	1.256	36	11.588
<i>Afschrijvingen</i>						
Saldo 1 januari	6.829	786	242	1.099		8.956
Afschrijvingen	185	129	31	93		439
Desinvesteringen			81	78		160
Saldo 31 december	7.015	915	192	1.114	0	9.235
<i>Boekwaarde per</i>						
31-12-2022	1.837	305	32	142	36	2.352

Gebouwen, terreinen en infrastructuur

De aanschafwaarde van € 8,7 mln. heeft betrekking op de aankoopwaarde van grond aan de Amsteldijk Noord 41/42 te Amstelveen, alsmede op drie dienstwoningen, een kennelgebouw, investeringen in het hoofdgebouw en het oude kennelgebouw dat volledig is gerenoveerd en in gebruik is genomen als kantoorpand, investeringen in zonnepanelen en lichtmasten op het terrein. Op grond en dienstwoningen wordt niet afgeschreven. De WOZ-waarde van het onroerend goed per peildatum 1-1-2021 is vastgesteld op € 5,5 mln. (de WOZ-waarde per peildatum 1-1-2022 is nog niet bekend). Het onroerend goed is verzekerd voor € 8,4 mln.

In 2023 zijn gasleidingen vervangen en laadpalen geïnstalleerd; hiervoor is 115k geïnvesteerd.

Vervoermiddelen

Investeringen:

Na een pilotperiode zijn de trainingsbussen voorzien van rubberen matten (16k) om de honden een prettiger gevoel in de bus te geven tijdens het rijden. Daarnaast zijn accu's en batterijen vervangen voor de koeling van deze bussen (15k).

Het totale wagenpark per 31-12-2022 bestaat uit negentien personenauto's waarvan negen onder een volledig-leaseconstructie, twee aanhangers, acht bestelauto's, veertien trainersbussen en twee cliëntenbussen.

Hardware

Investeringen:

Ter ondersteuning van het hybride werken zijn in 2022 laptops, surfaces en iPads aangeschaft. KNGF sorteert hiermee voor op het werken met power apps voor onze ambulante collega's. Begin 2023 is de eerste app (registreren overuren) live gegaan. Inmiddels zijn meerdere applicaties beschikbaar. Om deze reden is dan ook besloten ook de collega's uit de kennel eind 2022 te voorzien van een mobiele telefoon.

Desinvesteringen:

In 2022 zijn voor een bedrag van 76k tablets, mobiele telefoons, beeldschermen en desktops vervangen door nieuwe mobiele telefoons, laptops of surfaces. Beeldschermen zijn vervangen en desktops zijn verwijderd. Deze hardware was aangeschaft tussen 2008 en 2019, en aan het eind van het gebruik.

Nieuwe audiovisuele middelen zijn aangeschaft ter vervanging van de nog aanwezige grote televisie en beamer. Deze laatste twee zijn daarom in 2022 buiten gebruik gesteld.

Overige investeringen

Investeringen:

Voor de kantooromgeving zijn drie kantoorcellen in gebruik genomen. Deze cellen worden ingezet als concentratiewerkplek of het voeren van een digitale meeting. Ook zijn er twaalf bureaustoelen aangeschaft. Naast het gebruik hiervan op kantoor stelt KNGF bureaustoelen beschikbaar aan onze medewerkers voor het structureel thuiswerken.

In de kennel en/of trainingsomgeving zijn de cv-ketels, de keukens en koelkast vervangen. Voor het trainingshuis is een hoog-laagbed aangeschaft. Daarnaast zijn twee nieuwe schrobmachines aangekocht om het duurzamere schoonmaakprotocol uit te voeren. Ook de trimtafel is in 2022 vervangen.

Desinvesteringen:

Verouderde inventaris, werktafel helpdesk, werkplekverlichting en legborden zijn gedesinvesteerd. Daarnaast zijn de ketel van de oude kennel, de wasautomaat en droger, koelkast en verlichting gedesinvesteerd. De totale desinvestering bedraagt 81k.

Projecten in uitvoering

In 2022 is de eerste hybride Toyota Corolla vanuit een private sponsor besteld. Deze Toyota wordt in het eerste kwartaal van 2023 geleverd. Voorts is KNGF bezig met de installatie van nieuwe keukens in de kennels waarvoor kosten voor installatie zijn uitgegeven.

Van de materiële activa wordt ultimo 2022 € 0,2 mln. aangehouden voor de bedrijfsvoering en € 2,15 mln. voor de directe aanwending in het kader van de doelstelling.

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven (bedragen x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	60	73
Mutaties:		
- Verstrekte geldlening		
- Aflossing	13	13
Stand per 31 december	47	60

De stand per 31 december 2021 heeft betrekking op twee geldleningen, beide in het kader van de doelstelling. Deze leningen zijn verstrekt aan toeleveranciers ter financiering van de uitbreiding van hun productiecapaciteit. Een geldlening eindigt in 2025 na een looptijd van 9,5 jaar, de andere lening kent een looptijd van 10 jaar en eindigt in 2028. De rentevergoedingen variëren van 2 tot 2,9%.

4. Voorraden

De voorraden zijn beschikbaar voor de doelstelling en bestaan uit accessoires voor de honden (bedragen x € 1.000):

Voorraad per 31 december

31-12-2022	31-12-2021
53	55

Het doel is om een minimale voorraad aan te houden. In plaats van voorraad aan te houden worden de benodigdheden, waar mogelijk, just-in-time via de leverancier afgenomen.

5. Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x € 1.000)

	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	290	287
Te vorderen uit nalatenschappen	756	696
Te vorderen omzetbelasting (voorheffing)	202	149
Te vorderen uit beleggingen (couponrente, dividend en rente)	114	123
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	201	132
Totaal vorderingen	1.563	1.387

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Het bedrag verantwoord onder debiteuren is inclusief de vorderingen op zorgverzekeraars.

Het bedrag aan te vorderen nalatenschappen is bepaald op basis van toegezegde, maar nog niet afgewikkelde nalatenschappen.

Het bedrag aan te vorderen omzetbelasting is hoger dan in 2021 door een nog in te dienen suppletie btw ad 35k.

De vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen betreffen voornamelijk de vooruitbetaalde autoverzekering, trainingen voor honden in de eerste helft van 2023 en nog aan zorgverzekeraars te factureren bijdragen voor afgeleverde geleidehonden.

6. Effecten

	31-12-2022		31-12-2021	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Aandelen	9.187	39	13.142	47
Obligaties	13.098	56	13.768	49
Onroerend goed	837	4	973	3
Geldmarktfonds	347	1	256	1
Stand 31 december	23.470	100	28.139	100

Tot de beleggingsportefeuille van de vermogensbeheerders worden naast bovenstaande effecten ook de liquide middelen behorende bij de aandelen- en obligatieportefeuilles gerekend. Deze liquide middelen zijn direct opeisbaar en worden verantwoord onder de liquide middelen. Een klein deel van het belegde vermogen behoort tot het bestemmingsfonds J.C. Bloemenfonds. De waarde van de effecten is in 2022 gedaald door de negatieve koersontwikkelingen op de beurzen.

De stijging van de WOZ-waarde van het overige onroerend goed zorgt voor een toename van de balanswaarde van € 41.000. In 2022 is een pand in Zuid-Beijerland verkocht met een boekwaarde van € 142.000. De waarde van het onroerend goedfonds waarin belegd wordt via Van Lanschot is gedaald met € 35.000.

7. Liquide middelen

Hieronder volgt een overzicht van de liquide middelen (bedragen x € 1.000):

<i>Specificatie:</i>	31-12-2022	31-12-2021
ABN AMRO Bank	486	479
ING Bank	1.325	1.511
Caseis Kas Bank	129	90
Van Lanschot	2.286	2.061
Rabobank	3.371	1.404
Handelsbanken	0	3.678
Kas	2	1
Totaal liquide middelen	7.598	9.224

De rekeningen bij Handelsbanken zijn in 2022 opgeheven. Het saldo is overgeboekt naar de Rabobank. Van de Rabobank is € 0,2 miljoen overgeboekt naar Van Lanschot.

Reserves en fondsen

Het vermogen van KNGF Geleidehonden is onderverdeeld in reserves en fondsen, waarbij de functie van het vermogen als leidraad wordt gebruikt. Hierdoor is dit vermogen verdeeld over reserves en fondsen met een bufferfunctie, een financieringsfunctie of een specifieke doelstelling.

Tot de categorie bufferfunctie behoren de continuïteitsreserve en de reserve 'doorgaande levering honden'. Tot de categorie financieringsfunctie behoort de reserve ter financiering van vaste activa (zoals kennels, ICT, gebouwen, voorraden, e.d.). Tot de categorie specifieke doelstelling behoren de overige bestemmingsreserves en -fondsen.

Het vermogen dat niet is vastgelegd in activa wordt belegd.

In deze paragraaf volgt een overzicht van en toelichting op het vermogen.

Het verloop van de reserves en fondsen in 2022 is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserves	Bestemmings- fondsen	Totaal 31-12-2022	Totaal 31-12-2021
Stand per 1 januari	9.783	26.207	3.422	39.412	35.029
Mutaties:					
- stelselwijziging	333			333	
- dotatie	0	126	7	133	5.608
- onttrekking	1.000	4.270	790	6.060	1.225
Stand per 31 december	9.116	22.063	2.639	33.818	39.412

Hieronder volgt een toelichting op de mutaties in het vermogen in 2022.

8. Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt aangehouden conform de richtlijnen van Goede doelen Nederland (GDN) Deze continuïteitsreserve kan worden gevormd voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de fondsenwervende organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. In de richtlijnen is een norm voor de maximaal toegestane hoogte van de continuïteitsreserve opgenomen. De hoogte van deze reserve mag maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedragen. Voor KNGF betekent dit een maximale hoogte van € 15,8 mln.

De omvang van de continuïteitsreserve ultimo 2022 is gebaseerd op de stelling dat de continuïteit van de organisatie voor de korte en middellange termijn met deze reserve kan worden gewaarborgd in geval van (tijdelijk) sterk tegenvallende opbrengsten. De opbrengsten uit fondsenwerving (waaronder

begrepen de inkomsten uit nalatenschappen) en de opbrengsten van de beleggingen fluctueren sterk. Met het saldo ultimo 2022 kan gedurende ruim twee jaar een vermindering van die inkomsten met een derde deel worden opgevangen zonder dat de organisatie behoeft te worden aangepast.

De opheffing van de voorziening groot onderhoud draagt bij aan een dotatie, omdat het restant dat per 31 december 2021 niet was vastgelegd in reeds aangegane verplichtingen ad € 332.620 toegevoegd is aan de continuïteitsreserve. Aangezien dit een additionele dotatie is en om het behaalde verlies in 2022 te dekken, is besloten om een bedrag van € 1,0 mln te onttrekken aan de continuïteitsreserve.

9. Bestemmingsreserves

Op bestemmingsreserves rust, in tegenstelling tot bestemmingsfondsen, geen formele verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid wordt bepaald door de directie.

Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkeling van de bestemmingsreserves in 2022 (bedragen x € 1.000):

	Stand per 1-1-2022	via resultaatbestemming		stand per 31-12-2022
		dotatie	onttrekking	
Doorgaande levering honden	17.983		1.560	16.423
Innovatie	1.216		418	798
Financiering materiële vaste activa	2.977	125	260	2.842
Organisatieontwikkeling	4.031		2.031	2.000
Totaal	26.207	125	4.269	22.063

Bestemmingsreserve Doorgaande leveringen honden

KNGF Geleidehonden heeft als streven de huidige cliënten van (geleide)honden zekerheid te geven ten aanzien van de toekomstige vervanging van hun (geleide)hond. Daarvoor is een bestemmingsreserve gevormd. De maximale omvang van deze reserve is gebaseerd op de kosten van het vervangen van (geleide)honden van het huidige cliëntenbestand in de komende acht jaar. Deze periode is gelijk aan de maximale looptijd van een (geleide)hond.

Op basis van het huidige cliëntenbestand is de verwachting dat in de komende acht jaar 725 (geleide)honden moeten worden geplaatst. Hiervoor is circa € 49,2 mln. benodigd. Indien het saldo van de continuïteitsreserve en de vrij te vallen bedragen uit bestemmingsfondsen van dit bedrag in mindering worden gebracht, dan resteert een benodigd bedrag van € 38,4 mln. Per 31 december 2022 is € 1,4 mln van het resultaat onttrokken aan deze reserve, waardoor € 16,6 mln. beschikbaar is, een dekkingsgraad van 43%.

Bestemmingsreserve Innovatie

In 2022 heeft KNGF de frontofficeapplicatie verder doorontwikkeld. Zo is het eerste Power BI-dashboard voor financiën opgeleverd, maakt een deel van de ambulante medewerkers gebruik van een expense app (voor het declareren van kosten) en is de gehele organisatie gebruik gaan maken van een app voor HR (Human Resources). Voor deze ontwikkelingen is € 0,26 mln. aan deze bestemmingsreserve onttrokken.

In 2022 is gestart met de inrichting van het frontofficesysteem Buddy. Deze applicatie ondersteunt straks al onze processen binnen Training & Zorg. In 2023 gaat dit systeem live met een minimum viable product plus. De lopende projectkosten zijn in de balans opgenomen onder 'Projecten in uitvoering', onder immateriële vaste activa, en activering van deze kosten vindt plaats na ingebruikname. De livegang van Buddy zal gevolgd worden door een project waarin we de applicatie verder gaan uitbouwen om verdere efficiëntie te realiseren en stuurinformatie uit te breiden.

Tevens start KNGF met een verkenning voor het overbrengen van de processen van Fondsenwerving & Communicatie naar deze zelfde omgeving. Dit project zal in 2023 starten en indien passend

doorlopen in 2024. In 2021 zijn hiervoor middelen gedoteerd aan deze bestemmingsreserve. De reservering voor e-learning ad € 224.000 wordt opgeheven en onttrokken aan de bestemmingsreserve. De ontwikkelingen op het vlak van IT maken dat naar de toekomst toe andere oplossingen (bijvoorbeeld power apps) gebruikt gaan worden in plaats van de voorgenomen e-learning. Hiervoor moet de huidige transformatie van het IT-landschap binnen KNGF eerst gerealiseerd zijn.

De investering voor het museum en beleving blijft onderdeel van de bestemmingsreserve innovatie. Deze activiteiten zullen in 2023 gerealiseerd worden.

Bestemmingsreserve Financiering vaste activa

Voor dat deel van het vermogen dat is vastgelegd in de activa ten behoeve van de bedrijfsvoering en doelstelling, bestaande uit de boekwaarde van bedrijfsgebouwen inclusief grond, vervoermiddelen, inrichting, inventaris, hard- en software, verstrekte leningen en voorraden is een reserve gevormd. Jaarlijks wordt het saldo van de mutaties in deze balansposten onttrokken aan deze reserve.

Vanuit het resultaat van 2015 is een reserve gevormd ter financiering van de verbouwing van de oude kennel. De functie c.q. de bestemming van de oude kennel is in 2016 omgezet van opslagruimte/ kennel naar kantoren met een geïntegreerd kenneldeel. De kosten van de verbouwing werden gecalculeerd op € 750.000 en zijn geactiveerd. Inmiddels is gebleken dat deze calculatie hoger was dan de werkelijke uitgaven en is in 2022 een bedrag van € 106.000 vrijgevallen.

Ten behoeve van het gebruik van duurzame energie is oorspronkelijk een bedrag gereserveerd van € 275.000. Hiervan is de renovatie van het oude kennelgebouw alsmede het plaatsen van zonnepanelen op het dak van dat gebouw bekostigd. Ook de daken van het hoofdgebouw en de nieuwe kennel zijn voorzien van zonnepanelen. De panelen zijn in 2018 in gebruik genomen. De jaarlijkse afschrijvingskosten worden uit deze reserve gefinancierd.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

De bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling is bedoeld om kostenpieken als gevolg van organisatiegroei en -verandering op te vangen. In 2022 is de verbouwing van ons trainingshuis en onze studio gerealiseerd. Voor deze verbouwing is € 42.000 onttrokken. In 2021 is een bedrag van € 3,0 mln. gedoteerd aan deze bestemmingsreserve. Met het oog op een snellere groei zou het aankopen of de bouw van een kennel op termijn noodzakelijk zijn. Met onder andere de impact van corona op onze foklijn en daarmee een later in te zetten groei heeft deze behoefte minder prioriteit gekregen. KNGF onttrekt in 2022 € 1,9 mln. uit deze reserve om het resultaat van 2022 te kunnen dekken.

10. Bestemmingsfondsen

Een bestemmingsfonds betreft middelen die zijn afgezonderd vanwege de beperkte bestedingsmogelijkheid die door derden is aangebracht. Deze derden schenken geld voor een specifieke bestemming, waardoor de KNGF Geleidehonden niet vrijelijk over dit geld kan beschikken. De ontwikkeling in de bestemmingsfondsen is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Stand per 1-1-2022	via resultaatbestemming		Stand per 31-12-2022
		dotatie	onttrekking	
J.C. Bloemenfonds	1.118		338	780
Fonds T.D.M.A. Jansen	135	7	7	135
J.F. van Duijkeren	478		34	444
Van Benthem Opleidingen Fonds	1.674		395	1.279
Renovatie dak nieuwe kennel	16		15	1
Totaal	3.422	7	790	2.639

Bestemmingsfonds 'J.C. Bloemen'

Wijlen de heer J.C. Bloemen heeft aan KNGF Geleidehonden een erfenis nagelaten waaruit dit fonds is gevormd. Het doel hiervan is gedurende zestig jaar jaarlijks een bedrag beschikbaar te stellen ter dekking van (een deel van) de kosten van een geleidehond. Door de dalende beurskoersen in 2022 is een bedrag van € 324.000 aan dit fonds onttrokken. Er wordt voor € 14.000 (dividend en jaarlijkse vrijval) aan dit fonds onttrokken voor een gedeeltelijke financiering van het fokken, trainen c.q. afleveren van een blindengeleidehond.

Bestemmingsfonds 'T.D.M.A. Jansen'

Wijlen de heer T.D.M.A. Jansen heeft aan KNGF Geleidehonden een deel van zijn erfenis nagelaten van waaruit dit fonds is gevormd. Het saldo van dit fonds valt in 2041 vrij en mag dan aan de doelstelling worden besteed. De opbrengsten van dit fonds (vaste rente) ad € 7.000 mogen daarentegen wel jaarlijks worden besteed aan de doelstelling.

Bestemmingsfonds 'J.F. van Duijkeren'

Uit de erfenis van de heer J.F. van Duijkeren is in 2015 is een bedrag van € 600.000 ontvangen ter vorming van een fonds op naam. Dit fonds kent een looptijd van twintig jaar. Per jaar mag de renteopbrengst van dit fonds alsmede 1/20 deel van het saldo worden onttrokken ter financiering van het fokken, trainen c.q. afleveren van blindengeleidehonden dan wel het geven van nazorg aan blindengeleidehondengebruikers.

Bestemmingsfonds 'Van Benthem Opleidingen Fonds'

Mevrouw L.N. Konijnenburg-van Benthem heeft ons in 2019 een bedrag nagelaten om te besteden aan het opleiden van geleidehonden en instructeurs en onder te brengen in een fonds op naam. In 2020 is het resterende deel ontvangen en gedoteerd. Dit fonds kent een looptijd van 6 jaar. Per jaar, vanaf 2020, mag de renteopbrengst van dit fonds alsmede 1/6 deel van het saldo worden onttrokken ter financiering van het opleiden van geleidehonden en instructeurs.

Bestemmingsfonds 'Renovatie dak nieuwe kennel/zonnepanelen nieuwe kennel'

In 2016 is een bedrag ontvangen van € 75.000 met als bestemming dit bedrag aan te wenden voor de renovatie van het dak van de nieuwe kennel. In 2022 is er een bedrag van € 15.000 aan afschrijvingskosten onttrokken aan dit fonds.

11. Voorzieningen

De post voorzieningen betreft de voorziening voor verwachte jubileumuitkeringen aan personeel. Vanwege de stelselwijziging per 1-1-2022 is de voorziening groot onderhoud komen te vervallen.

Het verloop van de voorziening was in 2022 als volgt (bedragen x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	404	414
- dotatie		110
- onttrekking	404	120
Stand per 31 december	0	404

Voor lopende verplichtingen is in januari 2022 € 71.545 naar kortlopende schulden overgeboekt. Deze verplichtingen zijn inmiddels afgehandeld. Het restant ad € 332.620 is toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Aan de voorziening jubilea personeel wordt jaarlijks het uitbetaalde bedrag vanwege jubilea van personeel onttrokken. De hoogte van de verwachte toekomstige uitkeringen bepaalt de jaarlijkse dotatie aan de voorziening. Het verloop van deze voorziening was in 2022 als volgt (bedragen in € x 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	72	67
- dotatie	14	8
- onttrekking	4	3
Stand per 31 december	82	72

Jaarlijks wordt aan deze voorziening een dotatie ten laste van de staat van baten en lasten gebracht om de lasten van toekomstige jubilea-uitkeringen te kunnen dekken. In 2022 is er een bedrag van € 4.000 aan personeel uitgekeerd.

12. Kortlopende schulden

De onder deze post opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan één jaar. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden. Per 31 december 2022 zijn dergelijke verplichtingen niet aanwezig.

Een overzicht van de kortlopende schulden per 31 december volgt hieronder (bedragen x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	633	872
Nog te betalen bedragen	371	322
Belastingen, sociale en pensioenpremies	534	367
Reservering vakantiedagen	103	108
Vooruitontvangen bedragen	0	2
Overige schulden	0	1
Totaal schulden op korte termijn	1.641	1.672

De nog te betalen bedragen hebben betrekking op posten waarvan de factuur niet in 2022 is ontvangen, maar waarvan de kosten wel in 2022 zijn gemaakt.

De post Belastingen, sociale en pensioenpremies is hoger dan in 2021, omdat de facturen voor de afdracht van pensioengelden vanaf 2022 achteraf in plaats van vooraf worden verstuurd.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten uit nalatenschappen

KNGF verantwoordt in de jaarrekening de nalatenschappen waarover rekening en verantwoording is afgelegd. Van een aantal nalatenschappen is bekend dat KNGF (mede-)erfgenaar is, het recht op

een nalatenschap heeft, maar die nog niet in de jaarrekening zijn opgenomen omdat nog geen rekening & verantwoording is afgelegd.

Leaseverplichtingen

KNGF heeft 34 auto's onder beheercontract bij de leasemaatschappij welke dagelijks opzegbaar zijn. Daarnaast zijn er drie short lease overeenkomsten die als voorloopauto aan de instructeurs beschikbaar zijn gesteld. Er zijn zes volledig lease contracten met een verplichting van 40k in 2023. De verplichting van deze zes contracten na 2023 bedraagt 60k.

Verplichtingen uit contracten op ondersteunende gebieden

Op facilitair en IT gebied zijn contracten aangegaan met betrekking tot catering, schoonmaak, onderhoud terreinen, telefonie en beheer en support van IT. Voor 2023 bedraagt de verplichting voor deze activiteiten € 312.000. Voor de periode na 2023 zijn verplichtingen vastgelegd ter grootte van € 102.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Leveranciers voeren voor 2023 bovengemiddelde prijsverhogingen door. Zo ook de straatwervingsbureaus. Straatwerving (F2F werving) is een belangrijk werfkanaal voor KNGF voor de instroom van nieuwe donateurs. Deze prijsstijging 2023 heeft mogelijk een negatief effect op het aantal nieuw te werven donateurs en daarmee de baten van particulieren.

Toelichting op de staat van baten en lasten

13. Geworven baten

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Particulieren	4.238	3.797	4.023
Nalatenschappen (particulieren)	5.349	5.341	7.591
Bedrijven	307	500	265
Loterijorganisaties	3	3	2
Andere organisaties zonder winststreven	405	497	267
Subsidies van overheden	3	5	0
Totaal geworven baten	10.305	10.143	12.148

Particulieren

Particulieren hebben € 4,2 mln. gedoneerd in 2022, en dat is een toename van vijf procent ten opzichte van de realisatie in het jaar ervoor, en een toename van ruim elf procent ten opzichte van de begroting. Dit is gerealiseerd ondanks de coronamaatregelen in 2020, 2021 en ook nog in het eerste kwartaal van 2022, die de mogelijkheden om donateurs te werven ernstig beperkten.

Nalatenschappen

De nalatenschappen worden onderscheiden in legaten en erfenissen. De onderverdeling is als volgt (bedragen x € 1.000):

Baten als gevolg van benoeming als:

- legataris
 - erfgenaam
- Totaal

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
- legataris	785	426	924
- erfgenaam	4.564	4.915	6.667
Totaal	5.349	5.341	7.591

De gerealiseerde baten uit nalatenschappen zijn op begroting uitgekomen.

Bedrijven

NH1816 doneerde € 32.533,- voor een geheel nieuwe AV-installatie. Elanco Animal Health doneerde € 50.000 voor een exclusieve adoptiehond en algemene kosten van training en zorg en € 12.500 voor medicatie in natura. Eukanuba sponsorde voer ter grootte van een bedrag van € 49.000. Ars Donandi sponsorde € 15.464 voor de opleiding van een geleidehond. Naast de hiervoor genoemde donaties ontving KNGF voor circa € 147.000 aan donaties van verschillende bedrijven.

Andere organisaties zonder winststreven

LSBS doneerde € 16.000,- voor een exclusieve adoptiehond. Daarnaast ontving Stichting KNGF bijdragen van velerlei fondsen en stichtingen.

14. Bijdragen van zorgverzekeraars

Een deel van de in 2022 afgeleverde honden komt in aanmerking voor een bijdrage van zorgverzekeraars. Afgeleverde blindengeleide- en assistentiehonden komen in aanmerking voor een contractuele vergoeding via de zorgverzekeraars, voor een deel van de PTSS buddyhonden wordt via de werkgever een vergoeding ontvangen.

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Bijdragen van zorgverzekeraars e.a.	1.291	1.430	1.344

In 2022 zijn 65 blindengeleidehonden inclusief herplaatsingen afgeleverd (begroot 72). Tevens zijn 6 assistentiehonden inclusief herplaatsingen afgeleverd (begroot 6). Van de afgeleverde buddyhonden is voor een deel vergoeding ontvangen. Verbroken dienstverbanden (door bijvoorbeeld overlijden van cliënt of afkeuring hond om medische redenen) hebben geleid tot crediteringen.

15. Overige baten

(bedragen x € 1.000,-)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Overige baten	25	1	27

Onder overige baten zijn opgenomen de vergoedingen van de verkoop van honden die wegens diverse redenen hun weg naar een cliënt niet hebben kunnen voltooien en de opbrengsten van PAWS- en PTSS-cursussen.

16. Lastenverdeling

Per 1 januari 2022 is KNGF overgestapt op een nieuw financieel-administratief pakket. Dit heeft de gelegenheid gegeven om dit pakket in te richten conform de huidige en toekomstige wensen van KNGF voor wat betreft de informatievoorziening. Een beter en sneller inzicht in de cijfers is het gevolg. Consequentie is dat enkele kosten vanaf 2022 onder een andere kostensoort worden gerapporteerd in vergelijking met de jaarrekening 2021. In de paragraaf 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling' is onder de kop: 'Wijziging in presentatie een overzicht van deze wijzigingen opgenomen.

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming (bedragen x € 1.000):

Bestemming	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Beheer & Administratie	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Directe kosten	2.121	1.439	0	3.560	4.431	3.437
Personeelskosten	6.243	763	859	7.866	7.782	7.445
Autokosten	307	0	4	311	263	259
Huisvestingskosten	186	16	24	226	223	305
Afschrijvingskosten	448	45	36	529	623	585
Algemene kosten	493	140	102	735	875	560
Totaal	9.799	2.403	1.025	13.227	14.197	12.591

De uitgangspunten voor de verdeling van de lasten over de verschillende bestemmingen zijn opgenomen in de paragraaf 'Grondslagen voor de resultaatbepaling'.

Kengetallen

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Ten opzichte van de totale lasten:			
% besteed aan doelstelling	74,1%	71,8%	75,9%
% besteed aan wervingskosten	18,1%	21,7%	16,5%
% besteed aan kosten beheer & administratie	7,8%	6,5%	7,6%
Ten opzichte van de som van de geworven baten:			
% besteed aan wervingskosten	23,3%	30,5%	17,1%

Directe kosten

Specificatie directe kosten
(€ x 1.000)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Uitbesteed werk aan externe partners	880	892	860
Fokken	24	35	11
Voer en materialen	215	221	236
Medische kosten	406	481	373
Gezinnen en nazorg cliënten	113	171	85
Voorlichting	483	640	591
Fondsenwerving	1.439	1.991	1.280
Totaal	3.560	4.431	3.437

Uitbesteed werk aan externe partners

De trainingen van de honden vinden deels plaats door de medewerkers van KNGF en deels door externe partners die KNGF inhuurt. In 2022 zijn minder honden dan voorzien bij externe partners geplaatst. Door corona is het aantal nesten in 2021 tijdelijk teruggebracht, waardoor de instroom in 2022 van honden op school tijdelijk lager is. Er worden minder honden bij externe trainers ondergebracht.

Fokken

In 2022 zijn drie honden aangekocht. In 2021 is één hond aangekocht. Door een ontoereikend aantal beschikbare puppypleeggezinnen begin 2022 is er in deze periode beperkt gefokt waardoor er minder dekkingen hebben plaats gevonden met als resultaat dat lagere dekkingkosten zijn gerealiseerd dan begroot.

Medische kosten

Door de beperkte fok begin 2022 zijn er minder pups geboren en daarmee lagere medische kosten onder de afdeling FOK.

Gezinnen en nazorg cliënten

Vanaf voorjaar 2022 zijn de bezoeken van onze medewerkers aan puppypleeggezinnen toegenomen. In de begroting was opgenomen dat deze bezoeken vanaf begin 2022 weer zouden kunnen plaatsvinden.

Voorlichting

Als gevolg van diverse personele wisselingen in het team, zijn minder voorlichtingsprojecten uitgevoerd dan gepland. De projecten die wel zijn uitgevoerd waren succesvol; prioriteit is gegeven aan de kwaliteit van de voorlichting, versus de kwantiteit.

Fondsenwerving

De lagere lasten voor fondsenwerving zijn te relateren aan de kosten voor donateurswerving, omdat de mogelijkheid om donateurs te werven op straat in de eerste paar maanden van het jaar als gevolg van coronamaatregelen niet of beperkt mogelijk was. Daarnaast zijn er minder evenementen, waaronder een donateursdag, georganiseerd als gevolg van beperkt beschikbare capaciteit.

Personeelskosten

Specificatie personeelskosten
(€ x 1.000)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Salarissen	5.137	5.578	4.928
Sociale lasten	981	977	814
Pensioenlasten	483	490	439
Overige personele kosten	557	564	624
Inhuur tijdelijk personeel	708	173	639
Totaal	<u>7.866</u>	<u>7.782</u>	<u>7.445</u>
Gemiddeld aantal fte's:			
Doelbesteding	80,3	87,4	79,3
Fondsenwerving	8,9	10,6	7,8
Beheer & Administratie	6,1	7,1	6,1
Ondersteunende afdelingen	6,4	7,3	6,9
Totaal gemiddeld aantal fte's	<u>101,6</u>	<u>112,4</u>	<u>100,0</u>

Salarissen

Ten opzichte van 2021 zijn de salariskosten gestegen door een kleine stijging van het gemiddeld aantal fte's, een CAO-verhoging en een eenmalige netto-bonus (ter ondersteuning van de hoge energielasten) voor alle medewerkers in november. Ten opzichte van de begroting zijn de totale salarislasten lager dan begroot, door een lager gemiddeld aantal fte's. Ook KNGF merkt dat de arbeidsmarkt momenteel krap is.

Overige personele kosten

In 2022 is meer geld uitgegeven aan woon-werkvergoeding en thuiswerkvergoeding dan in 2021. Medewerkers kwamen in 2022 vaker naar kantoor en als medewerkers thuiswerken, ontvangen ze daarvoor een vergoeding per thuiswerkdag. In 2022 is minder uitgegeven aan wervingskosten voor nieuw personeel dan in 2021.

Inhuur tijdelijk personeel

De kosten voor inhuur tijdelijk personeel zijn in 2022 hoger dan begroot uitgekomen. Oorzaken zijn het moeilijk of niet kunnen invullen van vacatures, opvang door (langdurige) ziekte en de inzet van een projectleider op het additionele project ten behoeve van werving van puppypleeggezinnen.

Bezoldiging directeur/bestuurder

In onderstaande tabel is een specificatie van de bezoldiging van de directie opgenomen. Per 30 april 2022 is mw. M. Neeleman op eigen verzoek uit dienst getreden. Op 15 augustus 2022 is mw. M. Dolfing gestart als directeur. In de tussenliggende periode is mw. I. Oosterveen aangesteld als plaatsvervangend directeur.

2022

Naam:	mw. M. Dolfing	mw. I. Oosterveen	mw. M. Neeleman
Functie:	directeur	plv. directeur	directeur
Dienstverband			
Aard (looptijd)	Bepaald	Bepaald	Onbepaald
Aantal uren per week	38	38	38
Parttimepercentage	100	100	100
Periode:	15-08 t/m 31-12	01-05 t/m 14-08	01-01 t/m 30-04
Bezoldiging (in €)			
Brutosalaris	42.329	23.285	37.879
Vakantiegeld	3.386	1.863	3.030
Eindejaarsuitkering	3.794	2.087	3.395
Jaarinkomen	49.510	27.235	44.305
Belaste vergoedingen	0	0	2.090
Pensioenlast (wg-deel)	5.168	3.122	4.523
Sociale lasten (wg-deel)	3.932	2.092	3.419
Totale bezoldiging 2022	58.610	32.449	54.337
Periode:	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Totale bezoldiging vorig jaar	0	0	150.004

De bezoldiging van onze directeur/bestuurder in 2022 is gebaseerd op salarisschaal I van de regeling 'Beloning directeuren' van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Volgens deze regeling is de BSD-eindscore vastgesteld op 475 punten en is het normbedrag voor het totaal jaarinkomen van schaal I € 148.215. De BSD-score is vastgesteld door de Raad van Toezicht. Het jaarinkomen valt onder deze norm.

Leden van de raad van toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Aan de leden van de raad van toezicht zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Autokosten

Specificatie autokosten
(€ x 1.000)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Leasekosten	131	256	164
Brandstofkosten	93	0	0
Overige autokosten	87	7	95
Totaal	311	263	259

De brandstofkosten zijn in 2022 onder één bedrag begroot met leasekosten. Dit geldt ook voor de gerealiseerde kosten in 2021.

De lease- en brandstofkosten gezamenlijk zijn in 2022 € 32.000 lager dan begroot en € 60.000 hoger dan in 2021. In 2022 zijn vier medewerkers, waarvan drie nieuwe, een bedrijfsauto zijn gaan rijden en één auto is toegevoegd aan de pool. Dit resulteert in een verhoging van € 28.000 aan leasekosten ten opzichte van 2021. Daarnaast zijn de brandstofprijzen in 2022 gestegen, waardoor de totale

autokosten hoger uitkomen dan in 2021.

Huisvestingskosten

Specificatie huisvestingskosten
(€ x 1.000)

Dotatie onderhoudsvoorziening
Schoonmaakkosten
Onderhoudskosten
Gas/water/licht
Kosten beveiliging
Diverse opbrengsten en kosten
Totaal

Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
0	0	110
91	77	65
123	116	105
23	49	24
12	16	9
-23	-35	-8
226	223	305

Dotatie onderhoudsvoorziening

In de paragraaf 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling' is aangegeven dat de voorziening groot onderhoud per 1 januari 2022 is opgeheven. De jaarlijkse dotatie aan deze voorziening is daarmee komen te vervallen.

Algemene kosten

Specificatie algemene kosten
(€ x 1.000)

ICT-kosten
Facilitaire kosten
Algemene kosten
Totaal

Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
306	435	219
125	153	96
305	288	245
735	875	560

ICT-kosten

In 2022 is voor de frontofficeontwikkeling besloten niet verder te gaan met de partij die de backofficeapplicatie in eerste instantie heeft geïmplementeerd. Het project is met uitstel verder opgepakt met een nieuwe partij. De eerder verwachte licentie en beheerkosten zijn hierdoor € 50.000 lager dan begroot. De licentiekosten van Microsoft Azure-licenties zijn € 16.000 hoger uitgekomen; dit was een te lage inschatting. De kosten van beheer en onderhoud (begroot € 40.000) van onze websites zijn verschoven en onder de afdeling Fondsenwerving en Voorlichting opgenomen. In totaal zijn de lasten van software € 84.000 lager dan voorzien.

Doordat in 2022 nog gewerkt wordt met desktops en laptops zijn hierdoor meer werkplekken in beheer. De kosten liggen daarmee € 15.000 hoger dan begroot. In 2023 gaan we over naar de laptop als werkplek voor thuis en op kantoor, zodat deze kosten zullen reduceren. De kosten van de projectleider zijn door het afscheid nemen van de implementatiepartij komen te vervallen (begroot € 85.000). Wel is in 2022 een externe projectleider ingehuurd ad € 41.000 die het strategisch ICT-landschap beheert. In de loop van het jaar is deze projectleider zich gaan richten op de begeleiding van het project ter vervanging van het hondvolgsysteem Tommy, waardoor de kosten als investering op de balans staan. Verder zijn in 2022 adviezen op ICT-gebied voor een bedrag van € 20.000 ingewonnen. De lasten voor IT-ondersteuning komen daarmee € 32.000 onder begroting.

Facilitaire kosten

De kleine aankopen voor de inventaris zijn in 2022 € 16.000 lager uitgevallen dan begroot. Ook de portiekosten vielen met € 10.000 lager uit dan begroot.

In 2022 namen de mogelijkheden van evenementen weer toe; hierdoor stijgen de variabele kantinekosten met € 16.000 ten opzichte van 2021.

Algemene kosten

Specificatie algemene kosten:
(€ x 1.000)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Kosten nalatenschappen	85	56	59
Kosten kwaliteit	19	13	17
Verzekeringen, belastingen	41	65	34
Accountantskosten	45	42	39
Kosten P&O	55	90	30
Overige algemene kosten	60	22	66
Totaal	305	288	245

17. Financiële baten en lasten (beleggingen)

Hieronder is het overzicht van de financiële baten en lasten opgenomen.

(€ x 1.000)

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Financiële baten	-4.223	744	3.549
Financiële lasten	97	114	95
Saldo van financiële baten en lasten	-4.321	630	3.454

Financiële baten

De opbouw van de baten uit beleggingen is als volgt (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Opbrengst couponrente	0	18	102
Opbrengst dividend	129	150	136
Gerealiseerd koersresultaat effecten	-358	0	817
Ongerealiseerd koersresultaat effecten	-4.172	463	2.427
Gerealiseerd koersresultaat valuta	0	33	-4
Ongerealiseerd koersresultaat valuta	1	0	-9
Opbrengst onroerend goed	172	75	82
Renteopbrengst liquiditeiten	4	6	-2
Totaal opbrengsten	-4.223	744	3.549

Ontwikkeling op de beurzen

De groei van de beurzen in 2021 is in 2022 teniet gedaan. In onze beleggingsstrategie hanteren we een zevenjaarshorizon en beleggen we defensief - neutraal. Per saldo dienen de beleggingen bij te dragen aan de dekking van de exploitatiekosten, waarbij er tevens sprake kan zijn van fluctuaties in de verschillende jaren.

Opbrengst onroerend goed

In 2022 is een pand verkocht dat KNGF eerder uit een nalatenschap heeft verworven.

Financiële lasten

De financiële lasten zijn als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Beheerkosten	80	99	69
Bankkosten belegd vermogen	10	8	22
Exploitatiekosten onroerend goed	7	7	4
Totaal	97	114	95

De beheerkosten zijn in 2022 hoger dan in 2021 vanwege een hoger belegd vermogen.

Bestemming saldo van baten en lasten

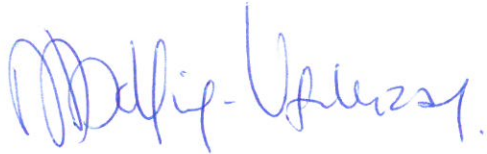
Hieronder is een overzicht van de bestemming van het saldo van baten en lasten opgenomen (bedragen x € 1.000):

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Resultaat	-5.927	-1.994	4.382
Het resultaat is als volgt bestemd:			
Continuïteitsreserve	-1.000	-690	413
Bestemmingsreserves:			
- Doorlopende leveringen honden	-1.559	-500	1.000
- Innovatie	-418	-282	694
- Financiering vaste activa	-135	-66	-317
- Organisatie-ontwikkeling	-2.032	-42	2.878
Totaal	-4.144	-890	4.255
Bestemmingsfondsen:			
- J.C. Bloemenfonds	-338	31	154
- Jansenfonds	0	0	0
- Van Duijkerenfonds	-34	-34	-34
- Van Benthem Opleidingen Fonds	-395	-395	-391
- Kenneldak	-15	-15	-15
Totaal	-783	-414	-286
Totaal bestemd	-5.927	-1.994	4.382

Negatieve bedragen duiden op een onttrekking, positieve op een toevoeging c.q. een dotatie aan een reserve c.q. een fonds. De verdeling van het resultaat is goedgekeurd door de raad van toezicht en verwerkt in de jaarrekening.

Ondertekening

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directie van KNGF Geleidehonden te Amstelveen op 7 juni 2023.

M. Dolfing
directeur-bestuurder

Aldus opgemaakt en ondertekend door de raad van toezicht van KNGF Geleidehonden te Amstelveen op 7 juni 2023.

D.G. Vierstra
Voorzitter raad van toezicht

M. Vering
Lid raad van toezicht

J. Schraeverus
Lid raad van toezicht

J.L. Sebel
Lid raad van toezicht

J. Dekker
Lid raad van toezicht

R.A.J.M. Zegger
Lid raad van toezicht

III. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

